

Upravništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inšpektorat: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5 — Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica: Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pokrajinskem zavodu št. 17.749 za ostale kraje
Italije Servizio Contr. Contr. Post. No. 11-3118
IZKLUČNO ZASTOPNIŠTVO za oglaševanje in
Italije in inozemstva ima
Onore. Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izjava vsak dan razen ponedeljka
Naročnina: za eno leto — Lir 12,00
za inozemstvo na Lir 22,80

Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

Intensi incendi su Malta

Mezzi blindati nemici respinti in Cirenaiča

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 7 maggio 1942-XX il seguente bollettino di guerra n. 705:

Ad Oriente di El Mechili mezzi blindati nemici sono stati costretti a ripiegare da efficaci concentramenti di artiglieria.

Gli attacchi dell'aviazione dell'Asse sulle

fortificazioni e sugli impianti di Malta hanno provocato, nella zona degli obiettivi, intensi incendi e violente esplosioni.

Un colpo di mano che elementi britannici hanno tentato contro l'isola di Kufu, a sud di Creta, è stato prontamente respinto dal nostro presidio.

Močni požari na Malti

Sovražna oklopna vozila odbita v Cirenaiči

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 7. maja naslednje 705. vojno poročilo:

Vzhodno od Mekdilla je naše osredotočeno topništvo uspešno prisililo k umiku sovražna oklopna vozila.

Napadi osnega letalstva na utrbe in na naprave na Malti so povzročili na področju ciljev močne požare in silovite eksplozije.

Udar britanskih sil, ki so se skušale izkrcati na otoku Kufu južno od Krete, je naša posadka takoj odbila.

22 trgovskih ladij potopljenih ob ameriški obali

Uspešni protinapadi na Laponskem in na fronti pri Murmansku

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 7. maja. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na vzhodu vlada na širokih delih fronte mir.

Samo v severnem odseku so bili v teku krajevni, toda srđiti boji, v katerih je sovražnik utrpel hude krvave izgube. Württembergerska 5. in šlezjska 8. lahka pehotna divizija sta se posebno odlikovali v hudih napadalnih bojih v najtežjih vremenskih in terenskih okoliščinah.

Na Laponskem in na fronti ob Murmansku potekajo nadalje ugodna naša protinapadi. Krajevni napadi močnih sovražniških sil so bili odbiti. Pri letalskih napadih na področje Sevastopolja, pri katerih so sodelovali tudi hrvaški letalci, so bili opazni zadetki z bombami na pristaniških in letalskih napravah.

V severni Afriki so razpršili oddelki nemškega letalstva zbirališča angleških motornih vozil in so zadeli z bombami na nekem puščajskem letališču razmeščena letala.

Na Malti so bile učinkovito bombardirane utrbe in letališča pred otokom Gozzo.

Pred južno obalo Anglije so lahka bojna letala potopila podnevi trgovsko ladjo z 2500 br. reg. tonami, kakor tudi eno stražno ladjo. Nadaljnji napadi so bili usmerjeni proti važnim vojaškim ciljem v nekem pristanišču severno od Dovra.

Kakor je bilo objavljeno že s posebnim poročilom, so nemške podmornice potopile v borbi proti sovražniškimi oskrbovalnim plovilom pred vzhodno obalo Severne Amerike in na Karibskem morju 22 trgovskih ladij s skupno 138.000 br. reg. tonami ter so hudo poškodovale s torpedi dva nadaljnja parnika s .7.000 br. reg. tonami. Angleški bombniki so podvzeli v pretekli noči vojaško neutinkovite motilne napade na zapadno in južozapadno nemško ozemlje. Nočni lovci in protiletalski topovi so sestrelili 7 napadalnih letal, potem ko so že podnevi v spopadih v zraku nad obalo Rokavskega preliva uničili pet sovražniških letal.

Pri uspešnih nemških podmornicah se je posebno odlikovala podmornica pod vodstvom korvetnega kapitana Zappa. Nadporočnik Ostermann si je včeraj priboril svojo 95. in 96. zmago v zraku.

Odlíkovanje gen. majorja Schereja

Berlin, 7. maja. S. Hitler je podelil generalnemu majorju Schereju, vrhovnemu poveljniku oboroženih sil, ki so bile obkoljene v nekem kraju na severnem odseku vzhodnega bojišča in ki so cele tri mesece odbijale vse sovražne napade ter se sedaj končno zopet združile z ostalimi četami, eno izmed najvišjih odlikovanj za vojaško hrabrost in sicer hrastov list k železnemu križu. Vsi listi ki komentirajo to priznanje izrednemu junstvu, zlasti poudarjajo, da se sovjetskim četam navzlic ugodnim vremenskim in terenskim okoliščinam nikjer ni posrečilo prebiti se iz oklepov, kakor se je sedaj posrečilo nemškemu vojakom. Več mesecev so v izredno težavnih prilikah vzdržali in se končno zopet zvezali s svojo armado. Tako so se izognili usodi, ki je doslej že večkrat zadela cele boljševiške armade.

S finskega bojišča

Helsinki, 7. maja. d. Iz včerajšnjega finskega uradnega vojnega poročila je razvidno, da so v času med 24. aprilom in 5. majem nemške in finske čete v odseku pri Louhi odbile n.č. manj kakor 100 sovjetskih napadov. V torek je tu zopet napadel nek sovjetski polk in enemu bataljonu je uspelo prodreti med finske postojanke, sovražnik pa je bil takoj nato obkrožen in uničen. Na bojišču je ostalo 300 sovjetskih vojakov, 5 s poveljniki bataljona pa jih je bilo ujetih. Sovražnik je od 24. aprila do 5. maja v tem odseku izgubil več tisoč mož, razen tega pa je utrpel hude izgube med napadom nemških strmoglavnih letal na sovražniške oddelke, pripravljene za napad.

Boji ob Azovskem morju

Berlin, 7. maja. V noči na 5. maj je skupina sovjetskih vojakov na dveh topničarkah poskušala izkrcanje na severni obali Krima ob Azovskem morju, da bi ustvarila stik s partizani na tem pod-

ročju, medtem ko je istočasno posadka v Kerču fingirala izpad, da bi zmedla Nemce. Čete nemške obalne obrambe so takoj nastopile in so po kratki borbi, v kateri je imel sovražnik velike izgube, prisilile sovjetske vojake k umiku proti obali, odkoder so odpluli v smeri proti Rostovu.

Na Krmu, kakor povsod drugod nastopajo partizani, organizirani iz Moskve. Zvedelo se je, da so samo v eni občini okoli 7000 teh gverilcev. List »Völkischer Beobachter« poroča, da so te tolpe vodili posebni politični komisariji, poslani direktno iz Moskve v letalih, ki so pristali na kakšnem zapuščenem področju. Med partizani je bilo začetih tudi nekaj ženš, ki so izpovedale, da so jih pobrali v službo agenti GPU, potem ko so se 8 dni udeleževale posebnega tečaja, da bi se priučile razlikovanju uniform nemških vojakov in izurile v orožju. Na kraj svojega delovanja so bile prepeljane z letali, iz katerih so jih spustili s padali, čeprav se nikdar niso posluževale tega sredstva. Njihova naloga je bila, da obveščajo boljševiško poveljništvo o vseh premikih nemških čet s pomočjo posebnih prenosnih radijskih oddajnih aparatov. Značilno je, da je med partizani tudi precej dečkov. ki so običajno opravljali kurirsko službo med nemškimi in ruskimi bojnimi črtami, včasih tudi po dvakrat na teden, prenašajoč dragocene informacije boljševišemu poveljstvu. Nemci skušajo sedaj enkrat za vselej očistiti svoje zaledja in so že uporabili na nekaterih mestih celo oklopne vlake pri teh očistevalnih operacijah, ki so skoro povsod popolnoma uspešne. (Uitime notizije.)

Nemški oborožitveni svet

Berlin, 7. maja. d. Minister za oborožitev in municijo Albert Speer je osnoval poseben »oborožitveni svet«, v katerem so maršal Erhard Milch (letalske sile), general Fromm (šef rezervne armade), admiral Wittell (mornarica), general Thomas in general Leeb (ordonančni oddelek). V novem oborožitvenem svetu bodo še naslednje vodilne osebnosti nemške oborožitvene industrije: Hermann Bücher (zastopnik General Electric), Filip Kessler (električna družba Bergmann), Paul Pleiger (Hermann Göring Werke), Ernst Pönsgen (nemški je-karniški trust), Roehling (posaarska težka industrija), Helmut Röhner (Hermann Göring Werke), Albert Vögler (nemški je-karniški trust) in Wilhelm Zangen (vodja nemške industrije).

Razširjenje podmorniške vojne

Ženeva, 7. maja. s. Londonski dopisnik lista »La Tribune de Lausanne« poroča, da so v angleških pristojnih krogih prepričani, da se bo podmorniška vojna v najbližji bodočnosti še povečala. Tudi vprašanje letalske vojne je v Londonu na dnevnem redu. Bombardiranja mest Exeter, Bath in Yorka ter Norwiche so torej očito n.č. vplivala demoralizirajoče. Letalski minister Sinclair je smatral za potrebno izjaviti, da ta sovražna akcija nikakor ne bo omejila britanskega letalskega delovanja.

Novo nemško letalo

Berlin, 7. maja. s. Današnji nemški listi objavljajo več fotografij najnovejšega tipa nemškega leta »BW 141«, zgrajenega v tvornici Blohm Vos. Med značilnostmi tega letala je med drugim pritrditev pro-pelerja na levem krilu letala namestu v sredini. Čeprav se novi tip letala zaradi tega imenuje »asimetrični letalo«, predstavlja vendar prvi model takšnega letala v svetovni letalski proizvodnji. Listi so mnenja, da bo uporaba tega letala predstavljala prvo senzacijo. Letalo ima prostora za 3 moške posadke, je izredno naglo in doseže lahko visoke višine. Oboroženo je s topičem in najmodernejšimi strojnimi kamni ter je opremljeno s dvovozdnim motorjem 801. Že doslej se je novo letalo iz-borno izkazalo na vzhodnem bojišču. Ta letala bodo sedaj grajena v serijah.

Ponesrečena španska ribiška ladja

Madrid, 7. maja. d. V Biskajskem zlivu se je zaradi pokvare strojev potopila španska ribiška ladja. Izmed 11 mož broječe posadke je 5 mornarjev rešil slučajno v bližini se nabijajoči parnik.

JAPONCI GOSPODARJI FILIPINOV

Po padcu trdnjave Corregidor je postal vsak ameriški odpor nemogoč

Sanghaj, 7. maja. d. V sredo je nad otokom Corregidorjem zavihrala japonska zastava. Komaj nekaj ur potem, ko so se prvi japonski oddelki izkrcali na otoku, ki obvladuje vstop v Manilski zaliv, se je predala vsa posadka corregidorske trdnjave, nekaj tisoč ameriških in filipinskih vojakov. V zvezi s tem je treba spomniti, da sta ob pričetku japonske ofenzive proti polotoku Bataanu ameriški tisk in radio zatrjevala, da je Bataan tako utrjen, da mora odbiti vsak japonski poskus izkrcanja. Po zavzetju polotoka Bataan so posadko na Corregidorju ojačili še s četami, ki so se rešile s polotoka. Spomniti je še treba, da je tudi polotok Bataan že dan po izkrcanju prvih japonskih oddelkov v vsem obsegu padel v japonske roke. 80.000 ameriških in filipinskih vojakov je bilo ujetih. Američani pa so tudi posledje zatrjevali, da se mora izjaloviti vsak japonski napad na corregidorsko trdnjavo. V ameriških poročilih je bilo rečeno, da topništvo na otoku obvladuje morje več mil naokoli in da more uničiti sleherni sovražniški brodovje mnogo prej, preden bi utegnulo doseči otoko obalo. Glede zaloga živeža in municije je bilo rečeno, da so praktično neizčrpne, kakor tudi, da je trdnjava iz zraka docela neranjljiva. Še v sredo jutraj, kratko pred avstralskim uradnim poročilom o padcu Corregidorja, je angleška informacijska služba trdila, da tvorijo posadko Corregidorja elitne zavezniške čete, ki bodo branile trdnjavo pred slehernim napadom. Zastopnik ameriške vojske je izjavil, da je še pred pričetkom vojne na Pacifiku štela posadka Corregidorja 3000 mož. Po izbruhu vojne so tjakaj prispela nova ojačenja in dodatne čete so se utaborile tamkaj po padcu Bataan. Kolikšno je število ujetnikov na Corregidorju po predaji, pa za sedaj ni mogoče niti približno ceniti.

Ženeva, 7. maja. s. V svojem komentarju o padcu Corregidorja piše list »La Tribune de Lausanne«, da pomeni konec organiziranega ameriškega odpora na Filipinskem otočju. Japonsko brodovje, ki ima že na razpolago najboljša pomorska oporišča na zapadnem Pacifiku, se je sedaj postavilo še tega najpomembnejšega oporišča v Manilskem zalivu, ki bo pomenila za oskrbo japonskih čet na otoku Nizozemske Vzhodne Indije dragoceno vmesno postojanko.

Poročilo ameriškega generala

Tokio, 7. maja. (Domei.) Preko Lizbone se je iz Washingtona zvedelo, da je ameriško vojno ministrstvo v sredo objavilo eno izmed naslednjih poročil, ki ga je poveljnik ameriško-filipinske posadke na otoku Corregidorju, general Jonathan Welwright, poslal v Washington pred padcem corregidorske trdnjave. V poročilu je rečeno, da je japonsko topništvo 5. maja ves dan brez prestanka streljalo s mnogostrelnih novih postojank na Corregidorju samem, kakor tudi s mnogih drugih utrdb okrog trdnjave, preden so japonske čete izvršile uspešne izkrcavalne manevre. Poročilo pravi nadalje, da je bilo v štirih zaporednih dneh izvršenih na Corregidor 13 japonskih letalskih napadov. Poročilo naglašja, da se je delovanje japonskega topništva in letalstva proti Corregidorju začelo neposredno po padcu polotoka Bataan 9. aprila. Japonski napadi so se nato še ojačili, ko so japonske čete pripeljale in razpostavile težke topovske baterije na pobočju gore Mariveles na polotoku Bataanu. S 29. aprilom, nadalje, je poročilo generala Welwrighta, je postal ogenj japonskega orožja še silnejši in odte-pa do 5. maja je imel Corregidor komaj še trenutke oddiha pred napadi japonskega topništva in letalstva. V teku zadnjih nekaj dni je bilo med filipinskimi in ameriški četami mnogo izgub in na vojaških zgradbah je bila povzročena velika škoda. Preden so se pričele japonske čete izkrcavati na otoku Corregidorju, je otvorilo japonsko topništvo silen ogenj na obrambne naprave v zalivu. Ta japonski ogenj je kar odplnil žične ovire in uničil strojniška gnezda ter druge obrambne naprave. Za prevoz svojih čet so se Japonci poslužili velikega števila jeklenih čolnov, s katerimi so premagali kratko razdaljo od skrajne konice polotoka Bataan pa do otoka Corregidorja.

Pet ameriških vojnih ladij potopljenih

Tokio, 7. maja. d. Iz Buenos Airesa poročajo, da je po tamkajšnjih informacijah ameriško mornariško ministrstvo v posebnem poročilu objavilo izgubo petih ameriških pomožnih vojnih ladij v teku japonskih operacij proti Corregidorju. V washingtonskem poročilu je rečeno, da je bilo teh pet pomožnih vojnih ladij nekaj ur pred padcem Corregidorja bodisi potopljenih, bodisi navrtanih od lastne pogadke. Gre za ladje »Taninger«, »Oahu«, »Pigeon« in »Luzon«. Peta ladja »Quail« je bila hudo poškodovana in jo je nato lastna posadka potopila iz bojazni, da ne bi prišla v japonske roke.

Japonska izkrcanja na otoku Mindanao

Tokio, 7. maja. (Domei.) Preko Lizbone poročajo iz Washingtona, da je bilo tamkaj na osnovi informacij, ki jih je dal na razpolago branilec Corregidorja general Jonathan Welwright pred padcem Corregidorja, izkrcanih nekaj japonskih čet v bližini Mil-langa ter v okolici mesta Cotabato na otoku Mindanao.

Tokio, 7. maja. s. Agencija Domei doznava z nekega oporišča na Filipinih, da so japonske čete, ki operirajo na otoku Mindanao, zasedle mesto Tamparan, ki leži ka-

kih 20 km južno od Dansala. Japonci so vkorakali tudi v Buhing, 7 km južnovzhodno od Dansalana.

Sodelovanje parlamenta z japonsko vlado

Tokio, 7. maja. (Domei.) Predsednik japonske vlade je za danes sklical na razgovor v svoje službeno stanovanje 70 narodnih predstavnikov, da se porazgovori s predstavniki japonske vlade o njihovem sodelovanju. Vseh 70 narodnih predstavnikov, ki pripadajo raznim skupinam in krogom, se je že po prvem sestanku izreklo pripravljenosti, podpirati vlado v njenem stremelju, da se vsa oblast v čim največji meri koncentrira v njenih rokah s ciljem uspeš-

nega nadaljevanja velike vzhodnoazijske vojne. Narodni predstavniki so sklenili organizirati se v poseben odbor, ki bo razpravljal o praktičnih uskrepih, ki naj pripomorejo k temu cilju. Takoj ob pričetku sestanka je min. predsednik Tojo obrazložil razloge, zaradi katerih je potrebno čim izdatnejše koncentriranje vse oblasti v rokah vlade. Ko so se na to pojasnilo izrekli pripravljeni podpirati vlado razni vodilni predstavniki finančnih, industrijskih, političnih in publicističnih krogov, je sledila svobodna izmenjava misli med vladnimi osebnostmi in narodnimi zastopniki. Vlado so na sestanku zastopali načelniki posameznih resorov, šef načrtnega urada vlade, šef informacijskega urada ter šef in tajnik ter načelnik zakonodajnega urada.

Japonsko prodiranje proti Indiji

Po angleških porazih v Birmi stopa bodoča usoda Indije čim dalje bolj v ospredje

Bern, 7. maja. Pod vtisom japonskih udarcev v Birmi so Američani in Angleži opustili svoja bahaštva, ali pa so jih omejili na poskus prikaza hrabrosti britanskih čet med njihovim umikom ter čudežev, ki da jih dela ameriško letalstvo v napadih na prodirajoče japonske čete, vendar pa smatrajo tako v Londonu kakor v Washingtonu položaj za izredno resen in sicer ne zaradi Birme, temveč predvsem za to, ker ne vedo, ali se bo angleškim četam posrečil umik v Indijo in ker bodo brzokone morale pustiti na mestu vsa prevozna sredstva. Nadalje priznavajo, da je Kitajska še povsem osamljena, čeprav v Čungkingu zatrujejo, da se bodo čete maršala Čangkajske borile naprej tudi brez orožja.

»Timesov« dopisnik iz Kalkute priznava, da sedaj ni mogoče več ustvariti drugih prometnih zvez s Kitajsko, med tem ko je prevoz vojnih potrebščin z letali zelo otežkočen. Čim pa je Kitajska osamljena, je Indija za Japonce cilj, ki je že zelo blizu. Čeprav Angleži zatrujejo, da so izvršili vse potrebne priprave tako v Bengali, ki da je postala eno samo vojaško taborišče, kakor v južni Indiji in na Cejlonu, se vendar iz vseh komentarjev odraža strah sprčo spoznanja, da se bo nemogoče upirati sovražnemu pritisku, ki postaja vedno bolj drzen.

Tako začudenja krojiti sedaj najrazličnejše domneve o bližnji japonski ofenzivi proti Indiji in nihče ne izključuje več, da bi Japonci mogli uspeti tudi v tej svoji akciji, kajti tolikšen je že njihov prestiž v sovražnem taboru. List »News Chronicle« smatra za možno celo istočasno napade na Indijo in na Perzijski zaliv, dokončno zasedbo Kitajske ter ofenzivo proti Avstraliji, med tem ko bo os operirala proti Rusiji.

Novo roparsko dejanje Angležev proti Madagaskarju je edini argument tolažbe za javno mnenje, ki pa se vendarle vprašuje, ali ne bodo Japonci v najkrajšem času v svojem prodiranju po Indijskem oceanu našli možnost in priliko, da nevtiralizirajo tudi Madagaskar in s svojimi podmornicami navzlic vsemu prekljedno plovbo okoli Afrike.

V ostalem so v anglosaškem svetu polni začudenja zaradi stališča Indije in so mnenja, da Japonci niso mogli pričakovati boljše kakor indijsko pasivnost. V britanski prestolnici, ugotavlja londonski dopisnik lista »La Gazette de Lausanne«, sta občinstvo in tisk nevoljni zaradi sklepa indijskega kongresa, ki ga obtožujeta, da je proglasil zelo nevarno načelo, ki je v popolnem nasprotju s hrabro preizkušnjo indijskih čet, borečih se v Birmi. List »Daily Mail« piše v zvezi s tem:

Rotimo vseindijski kongres, naj se enkrat prouči svoj sklep in podvzame učinkovitejše ukrepe za obrambo Indije, ako se neče izpostaviti preklestvu bodočih indijskih generacij. Ako se kongres ne bo izkazal na višini te svoje naloge, bo morala Indija računati s prirodnim patriotizmom velikih množic in britansko vojsko.

K temu bi bilo pripomniti, da je bistvo indijskega patriotizma prav v tem, da se neče boriti za ohranitev britanskega jarma, kar pa se tiče britanske vojske, imajo Indijci že dovolj konkretnih dokazov o njeni vrednosti. Sicer pa se lahko o tem pouče tudi pri Kitajcih, ki po poročilih angleških listov iz Čungkinga vedno bolj obtožujejo svoje zaveznike podlosti in zahtevajo, naj pokažejo večjo delavnost, zlasti v zraku, ako je že niso sposobni dokazati na suhem, in sicer s tem, da prično bombardirati Japonsko. Na te kitajske očitke Angleži samo odgovarjajo, da niso na vse zadnje neutemeljeni, kajti, da bi Američani lahko zares storili nekaj več za ubogo Kitajsko. (Stampa Sera.)

Japonsko prodiranje v Junan

Bangkok, 7. maja. s. Uradno poročilo iz Čungkinga javlja, da so japonske čete, ki prodirajo v Birmi, zasedle mesto Vankijen na meji med Kitajsko in Birmo. Večji japonski kontingenti korakajo v smeri proti severu in proti notranjosti Kitajske. Japonska letala, ki se udeležujejo operacij, pripravljajo teren za napredovanje v Junan na osrdito bombardirala Kunming, važno železniško križišče na indokitajski železnici, in več drugih krajev v Junanu.

Nov udarec iz Indije

Rim, 7. maja. s. Vest o odločitvi delavskega odbora indijskega nacionalnega kongresa v Alahabadu o odepitvi od Anglije in polom zavezniške fronte v severni Birmi, sta napravili najglobojji vtis v ameriškem javnem mnenju. Tisk preveča val najhujšega pesimizma. Poudarjajo, da povzroča ta odločitev velike skrbi, kajti 230 milijonov Indijcev niso sodelovali v Anglijo in Ameriko. »Herald Tribune« silno

Priznanje generala Alexandra

Bangkok, 7. maja. s. Izvedelo se je iz Kalkute, da je general Alexander izjavil glede položaja na birmski fronti, da se »zavezniki« v bližnji bodočnosti ne morejo nadejati znatnejših letalskih ojačenj in da je izguba petrolejskih vrelcev na področju Irawadyja »hud udarec«, katerega posledice še ni mogoče oceniti.

Franceski odpor na Madagaskarju

Vichy, 7. maja. d. Francoski ministrski svet se je včeraj sestal k seji, na kateri je proučil položaj nastal po britanskem napadu na otok Madagaskar. Rezultati vladnih posvetovanj doslej še niso znani.

Vichy, 7. maja. d. V sredo popoldne je bil s pristojnega mesta v Vichyju objavljen pregled položaja na Madagaskarju, iz katerega je razvidno, da se francoske čete nadalje upirajo britanskim silam, ki so se izkrcale na otoku.

Potopljeni francoski vojni ladji

Vichy, 7. maja. s. Admiraliteta je objavila: Pri prvem napadu na arsenal v Diegu Suarezu sta bili potopljeni podmornica »Beveziers« in pomožna križarka »Bougainville«. Posadki obeh ladij sta se skoraj v celoti rešili.

Danska politika

Kodanj, 7. maja. s. Razen imenovanja finančnega ministra Buhla za ministrskega predsednika na mesto umrlega Stauninga ni bilo drugih sprememb v danski vladi. Novi ministrski predsednik je izjavil, da bo prva naloga vlade vzdrževanje reda in miru v državi, kajti le na ta način bo v sedanjem trenutku mogoče rešiti Dansko. Drugič pa vlada ve, je dodal Buhl, da ne more ostati ravnodušna glede vojne proti boljševizmu, ki zadeva vse stari kontinent, ter da namcrava še bolj razviti sodelovanje z Nemčijo. Glede gospodarske politike bo vlada skrbela za večje sodelovanje z drugimi evropskimi narodi.

Uporniško gibanje v Iranu

Carigrad, 7. maja. s. Vest iz Irana potrjujejo vedno večjo resnost uporov nekaterih plemen, zlasti v okolici Rezaheja. Iranske in sovjetske čete se že nekaj dni srdito bore z uporniki, ki imajo še vedno pobudo v svojih rokah. Resnost položaja je razvidna tudi iz izmikajočega odgovora ira. »ega min. predsednika na vrsto vprašanj zastopnikov tiska, ko nj mogel prikriti dejstva, da so uporniki že pred tedni zasedli več krajev in da drže v svoji oblasti tudi mesto Rezahej. V teku so preiskave, ki naj ugotove nagibe tega upora in izvor orožja. Glede vsega tega je iranski min. predsednik odločil podrobne izjave.

Smrtne obsodbe na Nizozemskem

Berlin, 7. maja. Kakor poroča agencija »Dienst aus Deutschland«, je bilo obsojenih na smrt te dni 79 Nizozemcev, članov tajne organizacije, ki je izvrševala zločinska dejanja proti nemškim okupacijskim četam in bila v zvezi s sovražnikom Nemčije. Sedem izmed njih je bilo pomiloščenih in jim je bila kazen spremenjena v dosmrtno ječo, ostalih 72 pa je bilo že usmrtenih. Listi v Haagu pišejo, da so ti drakonski ukrepi pristojnih nemških oblasti popolnoma upravičeni. Na zasedenem ozemlju je dovoljena samo smrtna kazn, kadar skuša kdo delovati v sporazumu s sovražnikom proti življenjskim interesom Nemčije. (Piccolo).

Angleške delavce pod državnim nadzorstvom

Rim, 7. maja. s. Z včerajšnjim dnem so vse delavce v starosti od 18. do 31. leta prešle pod neposredno nadzorstvo države. Delavce ne bodo mogli biti zaposlene brez pristanka oblasti in tudi ne bodo moge svobodno menjavati svoja službena mesta. Državna kontrola se razteza tudi na deklaracijo, ki navede zaposlujejoč želo.

Italijanski ekspedicijski zbor na vzhodu

Oskrba čet je med zimskimi boji kljub raznim težkočam dobro poslovala

Z vzhodnega bojišča, 7. maja. s. (Od posebnega poročevalca agencije Stefani.) General Messe, ki je pred kratkim govoril Črnim snajcam, je v enem izmed svojih pogostih neposrednih stikov s četami italijanske ekspedicijske zbornice Rusiji, ki so v prvi vrsti, poudaril: Zmagovito je zaključen krog operacij. S tem je poveljnik italijanske ekspedicijske zbornice v Rusiji hotel čedivno opozoriti na oni del borbe v Rusiji, ki ga v vojaških krogih označujejo kot »zimsko bitko« na vzhodnem bojišču, ki se je začela sredi novembra preteklega leta in ki je trajala v glavnem do konca letošnjega marca. N'en višek je bil dosežen okoli Božiča. Potrebno je namreč poudariti, da o kakem zimskem zastoju v pravem pomenu besede ne more biti govora. Zimske operacije, ki za povprečnega človeka niso bile tako vidne in otipljive, so bile vendarle za vojaškega vidika izredno važna preizkušnja in predstavljajo izredno pomemben uspeh za nadaljnji razvoj vojne na tem bojišču. Sedaj je že izven dvoma, da je sovražnik polagal vse svoje nade na svojo zimsko ofenzivo, ki naj bi presenetila naše čete v prezimovanju.

Kakor znano, so edince italijanske ekspedicijske zbornice po zavzetju Stalina po petih mesecih neprestanega napredovanja in neprestanih borb dosegle na nove postojanke prav v trenutku, ko je grožnja izredno hude zime postala dejstvo. Ta prehod v zimsko dobo ni zahteval od italijanskih vojakov le ogrevanja fizičnih naporov, temveč so se pojavila tudi vsa vprašanja primerne oskrbe in brezhibnega poslovanja vseh posebnih vojaških služb, ki tvorijo pogoj uspešne vzdržnosti.

Poskrbeti je bilo treba za marsikaj, kakor na primer za peči in kurjavo, kar je včasih zahtevalo enako junaštvo kakor borba sama. Uposoštevati je namreč treba, da je sovražnik s svojimi neprestanimi ofenzivnimi izpadi lokalnega značaja stalno ogrožal naše čete, iskalo najbolj nevarne točke naše razsvetle. Tako so se morale čete boriti ne le z naravnimi težavami, temveč tudi s sovražnikom, na čigar izpade so morale biti stalno pripravljene. Sovražnik je bil v tem pogledu na boljsem zaradi poznavanja terena in lažje prilagoditve terenskim razmeram. Spričo vsega tega pa lahko rečemo, da je ruska zima predstavljala ogromno preizkušnjo vzdržnosti in hrabrosti ter moralnih in fizičnih lastnosti italijanskih vojakov. Medtem ko se je zdelo, da se bo nezadržni poletni in jesenski pohod lanskega leta zaključil z blagodejnim odmorom vseh oboroženih sil na prezimovalnih črtah, so bili dejansko naši vojniki ves čas v neprestani borbi, tako na primer od sredine novembra do sredine decembra pri Gorlovki in Kaženetovki, pri Rikovu in Rasiknaji ter nešteti drugih krajih. Ki smo jih morali obdržati iz strateških razlogov nujno v svojih rokah. Kasneje, zlasti okoli Božiča, so se zvrstili novi sovražni izpadi, ki so imeli namen, obrniti naše sile, kar se je nadaljevalo tudi v nadaljnjih mesecih z lokalnimi napadi in delovanjem patrol brez prestanka. Tako je bilo treba postaviti zaradi obrambe navedenih krajev pravo odporno črto, ki je imela značaj kontinuitete in prave ustaljenosti ter tesne povezanosti na obeh krilih z nemškimi četami. Vsa prebivališča so bila tako rekoč spremenjena v trdnjave. Te utrjene postojanke pa je bilo treba medsebojno povečati z obrambnimi napravami ter s primernimi promet-

nimi zvezami. Povsod je seveda bilo treba misliti na ogrevanje prostorov, kajti življenje na prostem v temperaturi 30 do 40 stopenj pod ničlo ni mogoče. Na vse to pa so morali misliti bojevniki sami.

V začetku decembra je bilo mogoče smatrati za rešeno vprašanje prevoza kakor tudi vprašanje oskrbe prve odprone črte. Kmalu pa so se pojavile potrebe primernejših oblačil, tople hrane, goriva pa tudi primernih zalog streliva za vse prednje oddelke. Ogromne žrtve so morali v tem pogledu doprinesiti soferji, ki so morali pohiteti tedaj, ko je bil za vse to še čas in ko je bil teren še sorazmerno uporaben. Tako je bilo z izrednimi napori izvršeno ogromno obrambno delo. Pogoste menjave temperature pa so prinašale s seboj vedno nove težave. Sredi marca so se v vsem obsegu pojavile nevarnosti poplavl in obilnice v blatu. Tudi tu se je zopet izkazal duh požrtvovalnosti vseh naših vojakov. Posledice prestane zime, ki so se v fizičnem pogledu tu in tam pojavile, so bile odstranjene zaradi brezhibnega poslovanja zdravstvene službe. Uspehi te službe so bili večji od vseh pričakovanj. Vsem vojakom so bile zagotovljene primerne količine volne ter tople obleke, izdelane nalašč za rusko zimo, kakor je bilo v pravem času poskrbljeno tudi za primerno prehrano, ki mora računati z večjimi kalorijami zaradi velikega mraza, ter za zdravila proti raznim sezonskim obolenjem.

Organizacija vojaških bolnišnic je v vsakem pogledu brezhibno poslovala tudi v zimskem času, kakor že prej v prelohu iz poletne in jesenske sezone. Število bolnikov, ki so utrpeli razne ozlebine, je bilo v primeri s celokupnim italijanskim ekspedicijskim zborom izredno majhno, a še izmed teh se je mogla večina v najkrajšem času vrniti k svojim oddelkom, y medtem ko hujši primeri skoraj ne prihajajo v poštev.

Razen za zdravje vojakov pa je moralo poveljništvo skrbeti tudi za njihovo moralo. S tem v tesni zvezi je bilo vprašanje rednega dovažanja pošte. Zaradi velike težave v prevozu se samo po sebi razume, da redna in nagla izmenjava pošte na tako velike razdalje ni bila mogoča. Vojaki so se tudi v tem pogledu privadili na razne omejitve, ki so bile nujne iz višjih razlogov. Izredno navdušeni pa so bili nad darili, ki so jih prejimali na pobudo fašistične stranke in vojaških podpornih organizacij o priliki raznih praznikov na bojišču. Poveljništvo je poskrbelo zaradi kratkotrasa tudi za tiskanje posebnega lista ekspedicijskega zbora, imenovanega »Dovunque«, ki so ga vojniki sami tiskali s pomočjo ruskih stavcev in s tiskarskim gradivom iz vojnega plana. List je izhajal kot tednik, sodelovali pa so pri njem skoraj izključno vojniki sami. Za moralo vojske si je list pridobil ogromne zaslugе.

Slika o delu in naporu italijanske ekspedicijske zbornice v Rusiji pa s tem še ni popolna. Omeniti bi bilo treba uporabo mnogih italijanskih strokovnjakov v drugih oddelkih bojišča, kjer so se povsod izkazali kot izredno uporabni in sposobni. Iz vsega lahko sklepamo, da ekspedicijski zbor ni imel nikakega zimskega odmora, temveč je bila zima tudi zanj velika preizkušnja najrazličnejših vsakdanjih naporov in borb. To preizkušnjo so italijanske čete odlično prestale in je to njihovo najboljšo jamstvo za doseg nadaljnjih zmag.

Obsežne nemške letalske akcije

Uničevanje prometnih naprav v sovjetskem zaledju — Veliko opustošenje v Folkestonu

Berlin, 7. maja. d. O akcijah nemškega letalstva v tork je bilo s pristojnega nemškega vojaškega mesta v sredo popoldne objavljeno naslednje pregledno poročilo:

Lahka nemška bojna letala so napadla železniške naprave in tovarne angleškega obalnega mesta Folkestone in uničila na progi neki vlak.

Nadaljeval se je napad na luko La Valletto na Malti in na tamkajšnja letališča.

Razen tega so nemška bojna letala z ugodnim rezultatom napadla vojaške naprave v Sevastopolju, na polotoku Kerču ter na ozemlju Kavkaza.

Drugi napadi nemških letalskih sil so bili usmerjeni na prometne zveze v sovražnikovem zaledju centralnega odseka vzhodnega bojišča. Nemskim letalom so uspeli direktni zadetki na železniške proge in postaje za fronto na stoječe tovorne vlake. Po bombnih zadetkih je zleto v zrak nekaj vagonov cistern. Zaradi naglega širjenja ognja je bilo uničenih še mnogo drugih vagonov in v bližini parkiranih voz. V istem etapu središču je bilo uničenih še več nadaljnjih sovražnikovih vlakov, s katerih so razkladali zaloge municije. V toku nemških letalskih napadov, izvršenih iz iste višine, je bilo poškodovanih še več tovornih avtomobilov v mnogih sovražnikovih oskrbovalnih kolonah.

K poročilu o napadu nemških bojnih letal na britansko luko Folkestone so bile s pristojnega vojaškega mesta objavljene še tele podrobnosti:

V tork kratko po 18. so nemška bojna letala startala za napad proti jugovzhodni angleški obali in v nizkem poletu napadla železniško postajo v Folkestonu. Neki vlak pod paro je bil od bomb tako hudo zadet, da so bili zdrobljeni vsi zadnji vagoni in se je razen tega večje število voz prevrnilo. Nato so nemška letala učinkovito zadela kolodvorsko poslopje in neko tovarno v bližini. Po bombardiranju so nemški letalci izvršili še napad s strelnimi orožjem, ki se je končal z ugodnim učinkom. Nemški letalci so obstrlevali sovražnikovo vojaška taborišča na obali Folkestone, ki leži blizu Dovra na najozjem mestu Rokavskega preliva. Folkestone ima približno 36.000 prebivalcev. Pred vojno je bilo mesto važna točka v potniškem prometu z nasprotnimi lukami Villemingen, Dunkerque in Boulogne. Folkestone je poleg tega važno mesto za okroževanje britanske vojne mornarice in so v njegovi bližini mnogostevilne vojaške lope ter obalne obrambne naprave.

Stockholm, 7. maja. d. Iz Londona javljajo, da je bilo tamkaj v sredo ponoči objavljeno poročilo o nočnih napadih nemškega letalstva na neko mesto v južni Angliji. Nemška letala so mesto napadla najprej v sredo zjutraj, nato pa še v večernih urah. Kasno zvečer je nemško letalstvo napadlo neko mesto v jugozapadni Angliji.

Berlin, 7. maja. d. S pristojnega nemške vojaške strani je bilo davi objavljeno, da so v sredo popoldne britanski bombniki v spremstvu večjega števila Spitfirev prodrli nad obalo severozapadne Francije. Nemška letala so sovražnikove letalske sile prestregla ter v ogroženih borbah, ki so se razširile preko Rokavskega preliva vse do angleške obale, sestrelila 5 sovražnih Spitfirev. Učinek odvrenih sovražnikovih bomb je bil neznan. Nemška letala so se vsa nepoškodovana vrnila na svoja oporišča.

Berlin, 7. maja. d. S pristojnega nemške vojaške strani je bilo davi objavljeno, da so britanski bombniki v sredo ponoči izvršili ponovne vznemirjevalne napade na slepo srečo nad predel južne in južnozpadne Nemčije. Zadržane bombe so povzročile škodo v stanovanjskih okrajih mirnih malih mest in podeželskih krajeh. Na podlagi dosej zbranih podatkov so bila štiri izmed napadajočih britanskih letal sestreljena.

Sovjetske letalske izgube

Berlin, 7. maja. s. Nemška agencija DNB poroča, da je sovjetska vojska od začetka vojne na vzhodnem bojišču do konca aprila t. l. izgubila skupno 21.267 letal.

Odhod Američanov iz skandinavskih držav

Stockholm, 7. maja. d. Večina ameriških državljancev, ki se prebivajo na Švedskem, bo 23. maja s švedskim potniškim parnikom »Gripsholm« (18.134 ton) odpotovala v New York. Ameriško poslanstvo v Stockholmu je namreč ameriške državljane opozorilo, da bo to poslednja prilika za povratek Američanov v Zedinjene države do konca vojne. Nadajlje je poslanstvo opozorilo Američane na dejstvo, da bodo naturalizirani Američani švedskega porekla izgubili ameriško državljanstvo v primeru, če živijo nad tri leta neprekinjeno v inozemstvu. V zvezi s tem poroča »Dagens Nyheter«, da so bili pozvani k povratku s švedskim potniškim parnikom tudi ameriški državljani na Danskem in Norveškem.

Ostavka turškega notranjega ministra

Ankara, 7. maja. Notranji minister Fejk Oztra je iz zdravstvenih razlogov podal ostavko. Za njegovega naslednika je bil določen tajnik republikanske narodne stranke Filki Tuzer.

Ankara, 7. maja. s. Za novega generalnega tajnika narodne republikanske stranke je po imenovanju dosejanega generalnega tajnika za notranjega ministra bil imenovan bivši turški veleposlanik Mahmud Sevtjet Esendal.

Atentatorski proces v Ankari

Ankara, 7. maja. s. V večerjani popoldanski razpravi pred sodiščem zaradi atentata na Papena je sovjetski obtoženec Pavlov izjavil, da do 15. marca sploh ni zapustil sovjetskega generalnega konzulata v Carigradu, in je pripomnil, da žel podatki obširnejšo izjavo, za kar naj bi mu bilo dovoljeno vsaj pol ure. Sodišče je odklonilo njegov predlog, da bi govoril toliko časa. Obtoženec Kornilov je dejal, da v aktih procesa ni protokola, ki ga je podpisal takoj po aretaciji, in smatra, da so zmanjkali tudi nekateri drugi akti z namenom, da bi bil oškodovan. Državni tožilec je pri tej priliki pripomnil, da se oba sovjetska obtoženca od začetka procesa poslužujeta odbijajočega in zmedenega obrambnega sistema, nakar je zavrnil predlog, naj bi se zaslišale še nove priče, kakor je zahteval Pavlov. Sovjetski obtoženec je pokazal prav tako nenavaden kakor zoprno obrambno taktiko, ker skušajo samo zavirati proces in pridobiti na času. Po zaslišanju je bila razprava preložena na 13. maj.

Iz madžarskega parlamenta

Budimpešta, 7. maja. s. Včeraj sta se sestala zunanje-politična odbora poslanske in gornje zbornice. Sej so se udeležili vsi člani vlade, ki so poslušali zunanje-politično poročilo predsednika vlade in zunanjega ministra Kallaya. Poročilo je sledila razprava, ki je trajala nekaj ur. V parlamentarnih krogih izražajo največje zadovoljstvo nad poročilom predsednika vlade, iz katerega je razvidno, da je tesno sodelovanje z velesilama osi temeljni kamen madžarske zunanje politike, ki tako nadaljuje svojo pot po smernicah regenta Hortyja, kakor ustreza življenjskim interesom države. Vsi člani obeh odborov so soglasno poudarili, da žel Madžarska nadaljevati svojo pot na strani sil osi v popolni zvestobi do končne zmage proti boljševizmu in vzpostavitve novega reda v Evropi.

Letalski tečaji

namesto počitnic

Ženeva, 7. maja. s. Izevedlo se je, da bo ameriški parlament prepovedal počitnice po vseh severnoameriških šolskih zavodih in internatih. V času počitnic bodo gojenci obiskovali posebne letalske tečaje.

Franc Anžič †

Štepanja vas, 8. maja.

Prav iznenada nas je včeraj zapustil za vselej ugledni posestnik in mesarski mojster g. Franc Anžič. Žalostna vest je izzvala v obširnem krogu pokojnikovih znancev in prijateljev iskreno obžalovanje, kajti ni ga bilo bolj priljubljenega moža kakor je bil mojster Franc. Njegova dobra volja in njegova radodarna roka sta marsikje in marsikaj pomagala preko najhujšega, njegova šegavost in pristni ljudski humor sta poživila vsako družbo. Pokojni je bil namreč obdarjen z dvojno mero one vedre ljudske modrosti, ki je ne da nobena šola, marveč je prirojena in lastna samo ljudem, katerih osnovna črta značaja je srčna dobrota.

Franc Anžič je bil dober gospodar, delaven obrtnik, ki do zadnjega dne ni zapustil svojega posla, zaveden mož in izreden poštenjak. Izhajal je iz znane in množevitve družine štepanjskih Anžičev in je prav iz nič dokopal z vztrajnim delom do znanega blagostanja. Kljub temu, da je začel s praznimi rokami, se ni nikoli odmakal javnemu življenju svojega kraja ter je z besedo in z dejanskimi prispevki podpiral vsa kulturna in domoljubna društva, bil je duša vsega društvenega gibanja v štepanji vasi in cenili so ga ne samo zaradi njegove zavednosti in življenjske vrednosti, marveč še daleko bolj zaradi njegovega izrazitega socialnega čustvovanja. Sovražnikovi ni imel in je prvič užil svoje in prijatelje, ko jih je tako iznenada zapustil.

Na zadnji poti bodo blagega pokojnika spremlili v soboto ob 16. iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče k Božjemu grobu.

Naj mu bo lahka domača zemlja, ki jo je iskreno ljubil in bil ves njen.

Pregled motornih vozil

Urad za civilno motorizacijo Visokega komisarjata bo izvršil redni letni pregled motornih vozil (osebnih in tovornih avtomobilov, priklonikov, motociklov itd.) in sicer na Vrhniki, v Logatcu, Rakeku, Cerknici, Starim trgu, Kočevju, Ribnici in v Velikih Laščah.

Namen tega pregleda je izstavitve novih (dvojezičnih) prometnih knjižic, imatrikulacija in nato vpis v javni avtomobilski register. Lastniki pa 1. 1942 še nepredanih motornih vozil prejmejo za določen dan in čas pismena vabila. Oni, ki morda vabila ne bi prejeli, se pozivajo, naj se ob istem času prav tako predstavijo komisiji in prinesejo s seboj stare jugoslovanske listine, kakor prometne knjižice in drugo.

Zoper lastnike motornih vozil, 1 se ne bi odzvali, bo uveden postopek po čl. 13 odredbe št. 96 z dne 10. septembra 1941.

Pregled bo po temle razporedu:

na Vrhniki, pred kolodvorom — mesto, v tork, 12. maja t. l. ob 8;

v Logatcu, pri kolodvoru, v tork 12. maja ob 10.30;

na Rakeku, pri kolodvoru, v tork 12. maja ob 12.30;

v Cerknici, pred gostilno Žumer, v tork 12. maja ob 14.30;

v Starim trgu, pred gostilno Kovač, v tork 12. maja ob 16;

v Kočevju, pri kolodvoru, v petek 15. maja ob 10. uri.

v Ribnici, pred gostilno Arko, v petek 15. maja ob 14.

v Vel. Laščah, pred hotelom »Vatikan«, v petek 15. maja ob 15.30.

Gospodarstvo

Sprememba cenika za zdravilne specialitete

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je glede na svojo naredbo z dne 2. decembra preteklega leta o ustanovitvi komisije za revizijo in dopolnjevanje cenika zdravil in na predlog te komisije z dne 20. aprila odločil naslednje:

Cene sedaj veljavnega cenika za zdravilne specialitete se spreminjajo in določijo takole:

1) Cene zdravilnih specialitetam, ki jih imajo v zalogi trgovci z zdravili na debelo v Ljubljanski pokrajini in so izdelane v bivši Jugoslaviji ter obsežene v »ceniku za zdravilne specialitete 1939« se zvišujejo tako za prodajo lekarnarjem, kakor za prodajo občinstvu za 20% sedaj veljavnih cen. Od tega povška so izključene cene za zdravilne specialitete, ki jih proizvajajo lekarna mr. ph. Bahovec Leon, mr. ph. Kolaf J., kemijsko farmacevtski laboratorij v Ljubljani in »Isis« d. d., veldrogerija v Ljubljani, kolikor so bile že zvišane z naredbo z dne 30. marca. Od povška so izključene tudi naslednje cene po točkah 2 in 3.

2) Cene zdravilnih specialitet Fortisex, Uredistol, Čaj Urošan (proizvodi lekarna Bahovec), Bismuthi supsalylicyil c. opio, tablete Ergontini, Renatosa, Renatosa Arsen in Renatosa Lecithin (proizvodi trdke Kolaf) se zvišujejo za 30% tako za prodajo lekarnarjem kakor za prodajo občinstvu.

3) Cene za prodajo lekarnarjem naslednjih zdravilnih specialitet, ki jih izdeluje tvrdka »Isis« se določajo takole: Chinin Streptazol dražej 12.—; Darnol tablete 5.—; sirup Efetusin ¼ steklenice 22; tablete Eucalcin 6.—; zrnca Eucalcin 11; sirup Eucalcin 21; kapsule Griphochin 9.50; Insulin 100 M. E. 5 cm 10.50; 200 M. E. 17.50; tablete Interphan 8.—; injekcije Interphan 5x5 cm 18; Interphan ung. 30 g 7.10; Jekocitrol 165 g 21; 1 kg 105; Jekocitol ung. 40 g 9.25; tablete Istopirin 2.50; tablete Streptazol 20x0.50 7.—; 100x0.50 30; Streptazol ung. 33 g 8; 250 g 58.25; injekcije Streptazol 5x5 cm 20; injekcije Tonokardin 5x1 cm 13; Tonokardin sol. 10 cm 12; Tonovin 125 g 15 lit. Te cene se zvišujejo za prodajo občinstvu po računskem zaključku iz čl. 7 navodil S. št. 30.306 z dne 30. decembra 1940.

Kršitelji določb te naredbe se kaznujejo upravno po postopku iz naredbe z dne 26. januarja t. l. z zaporom do dveh mesecev in z denarjem do 5000 lit. Ta naredba je stopila v veljavo 6. maja t. l.

Gospodarske vesti

Seja sveta Pokrajinske zveze delodajalcev. V tork dne 5. maja dopoldne je bila v magistratni sejni dvorani redna in izredna seja sveta Pokrajinske zveze delodajalcev Ljubljanske pokrajine. Seje so se člani sveta udeležili v zelo velikem številu. Po poročilu predsednika je svet predlagal v odobritev pristojnim organom potrebno število članov izvršilnega odbora, kakor tudi člane nadzorstva in nih namestnike. Glede drugih točk dnevnega reda pa je svet sklenil pooblastiti izvršilni odbor, da izvršuje njegove funkcije glede obravnave teh točk dnevnega reda.

Intenziviranje italijanskega svilgojstva. Predsednik italijanske konfederacije kmetov je izdal poziv vsem kmetovalcem

v svilgojskih področjih, naj čim bolj povečajo proizvodnjo svilenih kokonov. Država je izdala razne ukrepe za pospeševanje te panoge kmetijske proizvodnje, med drugim je s povišanjem odkupne cene za svilene kokone od lanskih 15 na 25 litr za kg, pa tudi z raznimi ukrepi za zaščito svilgojcev, med katerimi je omeniti pooblastilo prefektom, da lahko izdajo prepoved za sekanje murv. Zaradi slabega vremena je lani proizvodnja svilenih kokonov nekoliko nazadovala na 27.5 milijona kg, letos pa je pričakovati, da se bo znatno povečala, kar bo omogočilo večji izvoz surove svile.

Redna letna skupščina Zveze slovenskih zadrug je sklicana za 25. maj ob 10. dopoldne v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani (Novi trg 3). Dnevni red je naslednji: 1) konstituiranje skupščine; 2) poročilo upravnega in nadzornega odbora; 3) predlogi in pritožbe; 4) sklepanje o zaključnih računih za preteklo leto, o uporabi poslovnega prebitka in o podelitvi razrešnice članom upravnega in nadzornega odbora; 5) proračun za tekoče leto; 6) volitev treh članov upravnega odbora in enega namestnika ter dveh članov nadzornega odbora in enega namestnika; 7) določitev skupne vsote, do katere se sme zveza zadolžiti, nadalje skupne vsote hranilnih vlog, ki jih sme zveza sprejeti in najvišjega zneska kredita, ki ga sme zveza dati posameznim članici; 8) slučajnosti. — Po pravilih je računski zaključek s poročili razgrnjen 7 dni pred skupščino v poslovalnici zveze. Svoje pravice izvršujejo včlanjene zadrug na skupščini po svojih delegatih, ki jih imenujejo po določbah svojih pravil. Predstavniki smejo skupščini prisostvovati samo s pismenim pooblastilom članic, ki jih zastopajo. Vsaka članica lahko pošlje na skupščino po enega zastopnika kot svojega predstavnika, posamezni predstavnik pa sme zastopati največ 5 članic. Ako skupščina ob napovedani uri ne bo sklepčna, se bo v smislu pravil čez pol ure začela druga skupščina, ki bo sklepala veljavno ne glede na število zastopanih članic.

Razvoj španske filmske industrije. Španska vlada je v zadnjih letih s številnimi ukrepi pospeševala razvoj domače proizvodnje filmov, ki krije danes 15% domače potrebe. Da se nadalje pospeši razvoj španske proizvodnje, je španska vlada izdala številne ukrepe. Tako mora vsak kinematograf predvajati en teden domače filme na šest tednov predvajanja tujih filmov. V tej šesttedenski dobi pa mora pri vsaki predstavi predvajati en kratek domač film. Inozemski filmi se morajo sinhronizirati in se mora to sinhroniziranje izvršiti v Španiji sami. Inozemske filme smejo uvažati samo španske družbe, ki izdelujejo filme. Na vsak doma izdelani dolgi film smejo uvoziti pet inozemskih filmov. Španska vlada je vrh tega ustanovila zavod za kreditiranje domače proizvodnje filmov in razpisala razne premije za najboljše domače filme in za najboljša besedila za filme.

Znane investicije rumunskih petrolejskih družb. Za povečanje rumunske proizvodnje nafte in za boljše izkoriščanje ležišč nafte so velike rumunske petrolejske družbe sestavile obsežen investicijski program za leto 1942, ki predvideva izdatke v višini 6.55 milijarde lejev (lani so ti izdatki znašali 2.96 milijarde lejev), od tega za vrtnanje novih sond 1.3 milijarde lejev (lani 0.37).

'Pokret za podpiranje prestola' na Japonskem

zmagali z ogromno večino od vlade pri Pri japonskih volitvah dne 30. aprila so poročeni kandidati »Pokreta za podpiranje prestola«. Tako se imenuje sedanja vladna stranka, ki je edina pomembna stranka na Japonskem.

Pokret za podpiranje prestola je bil kot stranka ustanovljen šele jeseni leta 1940., teren za ustanovitev stranke pa je bil seveda pripravljen že poprej. Stranka temelji na avtoritarnem načelu, ki je Japoncem tem bližje, ker vidijo v svojem cesarju božjega namestnika v državi, ki mu torej gre vsa duhovna in posvetna oblast. Parlamentarnega režima v zapadnoevropskem smislu Japonci zaradi tega sploh niso nikdar poznali. Njihovi ministri niso odgovorni parlamentu, temveč samo vladarju. Preokret v nasprotnem smislu, ki naj bi dovel do načelnega parlamentarnega režima, so sicer med prvo svetovno vojno poskušali doseči liberalci, katerih stranka je bila močno pod angleškimi vplivom, vendar s svojimi nameni niso uspeli. Naleteli so na nerazumevanje in nezaupanje japonskih množic in vlada je ostala še nadalje odgovorna samo vladarju, ne da bi bila odvisna od parlamenta. Veljalo je torej slej ko prej avtoritarno načelo, ki se je potem še okrepilo, ko se je začelo zopet uveljavljati tudi po raznih evropskih državah. Vedno več je bilo na Japonskem političnih ljudi, ki so se zavzemali za to, da bi se avtoritarna vladavina tudi formalno izvedla od kraja. Ta stremiljenja je še podpril politični razvoj, ki je Japonsko bolj in bolj oddaljeval od obeh anglosaskih velesil in jo obenem približeval Nemčiji in Italiji, dokler ni dovedel do sklenitve trojnega pakta Rim-Berlin-Tokio.

Do definitivnega preloma s preteklostjo je prišlo leta 1940. Pod vtiom zloma parlamentarnih držav Nizozemske, Belgije in Francije, je postala politična javnost na Japonskem zrela za odločilni korak. Naredil ga je general Abe, ki je imel pri tem za seboj večino vodilnih vojaških in političnih krogov, med njimi tudi ministrskega predsednika kneza Konoja, enega najvplivnejših japonskih državnikov. Podprl od njih je general Abe v septembru 1940 ustanovil enotno vsedrjavno stranko, ki jo je v skladu z japonskim pojmovanjem vladarjeve misije krstil za »pokret za podpiranje prestola«, po japonsko »tajse jokusan kaje«.

Nova stranka je doživela prodoren uspeh. Japonski parlament je takrat štel okrog 550 poslancev, ki so bili izvoljeni pri volitvah leta 1937. Od teh se jih je takoj nad 400 pridružil stranki, pozneje pa še nadaljnji 30 do 40. Kar jih je ostalo izven stranke, so bili razscpljeni na razne grupe, tako da niso tvorili enotne skupine in kot opozicija niso pomenili ničesar. Posledica je bila, da se je večina starih političnih strank, med njimi tudi liberalna, sama razšla. Druge so se izgubile v brez-

pomembnosti, kar so pokazale tudi sedanje volitve. V enotno stranko so se nato vključile tudi vse strokovne in stanovske organizacije, tako da predstavlja pokret za podpiranje prestola danes na Japonskem približno isto, kar je fašistična stranka v Italiji ali narodno-socialistična v Nemčiji. Dne 30. aprila izvedene volitve v parlament so ta razvoj potrdile in ga privedle k popolni zmagi.

Turanska ideja

Posebni poročevalec lista »Popolo di Roma« v Ankari, Italo Zingarelli, objavlja poseben dopis o turanskem vprašanju in piše, da turanska misel ne živi samo na Madžarskem, temveč tudi v Turčiji. Sicer se uradna turška politika postavlja na stališče, da se mora Turčija zadovoljiti s svojimi sedanji mejami, vendar kliče turansko ime v spomin neke zgodovine, temveč mu tudi v globini duše turkovega naroda pripada izredno velik pomen.

Julija preteklega leta je turški list »Okla-va« pod naslovom »Glas nade« objavil članek, ki spominja na delo zastopnika turanskega pokreta Gökälpa, ki je nekoč zapisal, da je treba sovražnika uničiti, da bo mogoče Turčijo povečati in jo spremeniti v turansko carstvo. Gökälp je tedaj kot sovražnika menil seveda Rusijo. Pisec članka v listu »Akla-va« ni samo slučajno opozoril na te izjave Gökälpa.

Preteklega oktobra pa je znan turški pisatelj Musein Akla-va zelo ostro nastopil proti angleško-sovjetski zasedbi Irana in pripomnil da vedo v Ankari prav dobro, čeprav se sedaj govori o turških manjšinah v Azerbejdžanu in Georgiji, da bo nemška zmaga nad Sovjetsko zvezo odločilnega pomena tudi za usodo na Kavkazu in v Transkavkaziji živčih turških manjšin. (Pester Lloyd.)

Omejevanje angleškega izvoza

Stockholm, 7. maja. d. Po informacijah iz Londona je bilo tamkaj včeraj službeno objavljeno, da bo v bodo za izvoz vsakovrstnih izdelkov s področja britanskega imperija v Španijo potrebno posebno dovoljenje

KULTURNI PREGLED

Duhovni pomen glasbe

Glasbena matica v Ljubljani je začela s propagandnim tednom glasbe v znamenju gesla »Učite se glasbe« in v zvezi s šestdesetletnico svoje šole.

Sveta glasba... Spominjam se, kako me je ganilo tistega večera, ko sem slišal te dve besedi iz dragih mi ust v zbrani tišini pri nekem prijatelju, ki ga je tedaj težila žalost. Eden izmed članov rodbine je pravkar končal arijo iz Concerta Friedmanna Bacha. Jasna te skladbe je še odsevala na vseh obličjih. Te dve besedi, ki sta bili izrečeni kakor molitev, sta izražali občutek olajšanja vsega, kar je težilo dušo in vsem navzočim se je zdelo, kakor bi bili prešli obhajilo.

Sveta glasba? Kakor koli krepka se zdi beseda tistim, ki jih ne obseja njena milost, je vendar dejstvo, da zavzema glasba odbrano mesto v prvi vrsti onih duhovnih vrednot, ki morejo požaltniti neko družbo ali narod, odnosno vse človeštvo. Brez Bacha in Mozarta, brez Wagnerja, brez Brahmsa in Liszta bi se močno zmanjšal evropski pomen Nemčije v duhovnem življenju. In tako bi lahko naštevati in presojali tudi druge narode. Če bi usoda hotela, da bi Chopinova domovina izgubila iz vrst živih narodov, bi že samo njegovo delo s silo svoje genialnosti ohranilo nje podobo.

Iznad sporov in bojev narodov tvorijo ta velika imena večno živi svet, ki mu harmonija ni zgolj pravilo in zapoved, marveč tudi njegova občutljiva in rodovna duša. Intelektualna glasba ima univerzalen značaj. Za razliko od jezika, ki so vključeni v svoje posebno besedilo in izrazje, je glasba ustvarila jezik, ki daje vsemu svetu svoje osnovne znake in od naroda do naroda nespremenljive note. Na petih črtah svoje skale kuje glasba vezi skupnosti, ki si brez napora, s samo čaravino svojega ritma in melodije ter svojih modulacij podvrže preko usesa vsako človeško srce. Njen simbol je Eolova harfa in ona je edin pih, ki vzbudi in očisti človeško dušo tedaj, ko je onemogla utonila v težavah vsakdanjega življenja.

Kako daleč od te čaravnosti so vsi tisti pojmi o glasbi, ki si jih ustvarjajo gluhi po postihu in stapi po duhu! Kakšna intelektualna gluhost in kolikšna ohromelost čuta je potrebna, da govore o večini, o zabavi ali o razvedrilu, ko je vendar glasba govora, najzgodnejše resničnosti našega bitja! Razvedril? Dopolnimo to besedo, vendar samo v edinem primeru, ko jo razumemo po nje latinski etimologiji, ki kaže, da se tu človek odtrga od vsakdanjih stvari in se ves preda gibanju, ki ga odnaša nekam daleč in višje, tja, kjer vlada genij osnovnih resničnosti človeške duše.

Imena mojstrov, ki si jih kličemo v spomin, so imena naših najboljših prijateljev. Kakor prijateljstvo je mogoče primerjati z njihovim? Kličemo jih na pomoč kadar jih sami hočemo. Njih navzočnost nam je koristnejša od katere koli druge, ker so zmeraj intimni z nami, zmeraj zaupljivi. Iz not, ki so odprte pred nami, vstaja obličje, ki govori jezik naših hrepenenj, in želja, inteligencija, ki se ujema z našo, emocija, ki s svojo lepoto olajša in oslaja naše lastne muke. Glasba je srce, ki govori srce in edina, ki kakor molitev prinaša pomirjenje. Ljubzen ki se ne more obvladati, bo vedno našla svoje odmeve na straneh Schumanna, ki je prehodil podobne ogenj. Težki glas naših nostalgij, naših strastnih sanjarij, naših notranjih uporov bo srečal sorodna nastrojenja v tej ali oni Chopinovi Etudi, v tem ali onem Preludiju, v tej ali oni Sonati. Navdušenju opojne radosti, združenemu z najintimnejšim patetičnim krikom, odgovarja neustajljivo in bratski Beethoven. Requiem Verdia ali Faurtya »Les Béatitudes« Cesar Francka odpirajo s sočutjem vrata v vedro lepoto vsem dušam, ki potrebujejo pomirjenja svojim bolečinam. Kakršni koli je že naš sen, naš umstveni red, ravnotežje našega mišljenja; naj hočemo ubežati resničnosti ali se zateči vanjo, vedno bo suvereni J.S. Bach delil s potratno roko uteho svojih Pasijonov, marmorno pretakanje svojih Fug, nebeško himničnost svojih Koralov.

Te prijatelje, ki nas ne zapuste v nevolji, te neizčrpne darovalce miru iz čiste ljubezni, obnovitelje energij, ki nas obvarujejo osamelosti, pregnanstva in obupa, razumemo tem boljše, čim večkrat jih kličemo in čim globlji so naši stiki. In ker jih lahko imamo ob sleherni uri, so prav ti tisti, ki spreminjajo našo vsakdanjost v govorljivi svet. Glasba, ki je neposredna gorica naših čustev, je takisto jezik naše duše, prav kakor jezik božji. Glasba je molitev. Tudi Cerkev ji je priznala važno vlogo v svoji liturgiji. Proke glasbe se dvigajo za stopnjico višje k božanstvu, Bach, Wagner v Parsifalu, César Franck so s svojim genijem kakor svečeniki v templju.

Glasba je duhovna vrednota? Ne, ona je več kakor to: je volec duha! E. Schneider.

ZAPISKI

Madácheva »Tragedija človeka«. L. 1940. je izšlo v slovenskem prevodu Vilka Novaka in Tineta Debeljaka eno izmed vrhunskih del madžarske literature. Madácheva »Tragedija človeka«. V vrtnicu dogodkov, ki so pozneje sledili, je bilo delo opazno manj, kakor bi bilo vredno in tudi nameravana gledališka uprizoritev te madžarske »Divine Comedie« se ni še uresničila. Kakor poročajo budimpeštanski listi, je izšel sedaj v madžarsčini nov, zelo podroben komentar k tej pesnitvi, in sicer iz peresa Karla Kardavane, ki se že desetletja bavi z Madáchevim delom. Po sodbi kritikov je njegov komentar najboljši izmed dosedanjih in odpira v marsičem nove, čeprav ne vedno nesporne poglede na »Tragedijo človeka«.

Japonci in Goethe. Nedavno je praznovala desetletnico obstoja japonsko društvo za proučevanja Goetheja. Društvo je izdalo že devet knjig Goethejevega letopisa, v katerem so izšli japonski in nemški prispevki k študiju Goethejevega dela.

Razstava Arna Brekera v Parizu. Najnovejša številka tednika »Das Reich« prinaša daljšo ilustrirano študijo o umetnosti kiparja Arna Brekera, ki ga štejejo Nemci med reprezentante svoje sodobne upodabljalne umetnosti. Breker je ustvarjalec monumentalne plastike, katere stil se je razvil v zvezi s sodobno arhitekturo, kakor se je v zadnjem desetletju uveljavila v Nemčiji. Njegova skulptura ustreza no-

vemu občutku veličine in dinamike, heroičnemu idealu borečega se in dejalnega človeka. — Prof. Arno Breker je pravkar prišel v Pariz, da dovrši priprave za reprezentativno razstavo svojega dela, ki naj prvič prikaže francoski javnosti stremiljenje in uspehe kiparja, v katerem vidi Nemci vrhunsko oblikovalca današnje nemške plastike.

Novi nemški vzorni obrati. Ob letošnji majski praznovanju je bilo v Nemčiji imenovanih 76 podjetij za vzorne narodno socialistične obrate, 19 podjetij pa je bilo imenovanih za vzorne vojne obrate. Državni organizacijski vodja dr. Ley je potrdil 416 obratov, da smejo še nadalje imeti zlato zastavico, s katero so bila ta podjetja odlikovana prejšnjega leta. Nadalje je 1066 nemških obratov prejelo odlikovanje za zadovoljive uspehe. Nemški listi pravijo, da je s temi odlikovanji priznana velika sposobnost nemških podjetij in njihovih voditeljev, ki se zavedajo, kaj pomeni ta vojna za Nemčijo.

Trojčki. V mestecu Rho je kmetica Giovanna Fiori darovala življenje trem krepkim sinčkom. Gospa Fiorijeva je prestala že 9 porodov z dvajsetimi novorojenčki. Od teh jih je 8 živih.

Bratislavski grad postane univerza. Znameniti grad v Bratislavi, ki je nekoč pripadal Matjažu Korvinu in je najznamenitejši zgodovinski okras slovaške prestolnice, bo poslej služil važnemu namenu. Grad in njegovo območje bodo preuredili v slovaško vseučiliško mesto. Razpisani so bili natečaj in je bilo vpisanih 25 načrtov za preizidavo. Dva načrta sta bila nagrajena.

Nov veliki župan v Novem Sadu. Za novega velikega župana v Novem Sadu je bil te dni imenovan madžarski veleposelnik dr. Peter pl. Fehrenbach. V nagovoru ob nastopu službe je rekel, da se bo trudil za vzdrževanje prijateljstva med madžarskim in nemškim prebivalstvom.

Združeno trgovcev Ljubljanske pokrajine opozarja vse trgovce spekeriste, da morajo po odredbi Prehranjevalnega zavoda Vis. komisariata voditi »Knjigo prejemov in izdatkov« racionalnih predmetov. Knjigo je takoj dvigniti v pisarni Združenja trgovcev proti plačilu 5 Lir.

Kneževina Monako šteje po zadnjem štetju 24.000 prebivalcev. Toda od tega je samo 1760 pravih državljani kneževine, vsi drugi so tužci. V Monacu prebiva 9720 Italijanov.

Ženin je pobegnil skozi okno. V Zilnu na Moravskem so pripravljali poroko nekega 23letnega ženina in 18letne mladenke. Svatje so se že zbrali in nevesta se je pravkar hotela odeti v pajčolan, ko je prišlo do prvega družinskega spora. Salamsko sta trčila skupaj huda nevesta in trmoglav ženin. Slednjemu ni preostalo nič drugega, kakor da si ohladi jezo s skokom skozi okno. Treba je priznati, da je tvegal jako mnogo. Skočil je namreč kar z drugega nadstropja na cesto. Toda imel je tudi srečo. Padec je bil omiljen s tem, da je mladi mož priletel najprej na električne žice in šele nato na tla. Vendar je oblezel nezavesten. Izvošček, ki bi bil moral popeljati mladi par pred oltar, ni bil pripravljen za zaslužek, ker je moral ženina jedro prepeljati v bolnišnico. Tam so ugotovili pretres možganov in obšutne notranje poškodbe. Da se je nevesta onesvestila in da nje ni bilo treba odpeljati v bolnišnico, se pa razume po sebi.

Ne dotikajte se električne žice! Zalosten dogodek se je primeril na malem Semmeringu pri Weizu (Srednja Štajerska). 16letna Ana Deutsch, ki je tam odsluževala prostovoljsko leto v kmetijski službi, je prišla za električno žico, ki ji visela z neke hiše. Dekle se je na mestu zgrudilo mrtvo. Posestnik, ki je pozabil obvestiti elektrarno, da je napeljava pretrgana, se bo moral zagovarjati pred sodiščem.

Na tisoče izgubljenih kovčgov, ki večidel pripadajo vojakom, imajo shranjenih pri posameznih poštah uradih v Nemčiji. Kovčgi nimajo nobenega napisa, zato jih ni mogoče dostaviti lastnikom. Uprava nemške državne pošte je zatorej bila prisiljena objaviti, naj vsakdo pripravi na svoj kovčev dva napisa z imenom lastnika oziroma odposiljalca. Le tako bo mogoče preprečiti, da posamezni kovčgi ne bodo šli v skladišče.

IZ LJUBLJANE

u— Danes v Štepanji vasi in na Barju, jutri pa spet v Mestnem domu bodo zdravili mestnega fizikata cepili otroke zoper koze po naslednjem razporedu: današnji petek 8. maja se že ob 16. uri začne cepljenje v barjanski šoli za Barje, ob 17. uri pa v salonu Kregarjeve gostilne za Štepanje vas, a jutrišnji soboto 9. maja bo ob 17. uri spet cepljenje v Mestnem domu. Opozorjamo, da je cepljenje obvezno za vse l. 1941. roj. otroke, prav tako pa tudi za vse

Novomeško občinsko gospodarstvo

Novo mesto, 6. maja. V terek je bila četrta velika seja novomeškega mestnega sveta. Župan je poročal, da je Visoki komisariat odobril od mestnega sveta predloženo spono in tržno tarifo, po kateri se je pred tednom dni že pričela pobirati sejmarina in tržnina. Ker se je odobrenje tarife zakasnilo za štiri mesece, bo verjetno v proračunu določena postavka letos previsoka. Nadalje je župan poročal, da je pregledal občinsko blagajno in našel vse v redu.

Mestni svet je na predlog uprave soglasno odobril nepredvidene izdatke za proračunsko leto 1942. v skupnem znesku L 7668,35. Med njimi tvorijo glavne postavke: enkratna podpora novomeški Vincencijevi konferenci L 6000, podpora Dolenjskemu kulturnemu tednu v Novem mestu L 500 in podpora Podpornemu društvu za gluhoonem mladino v Ljubljani L 200. Dolg Alojzija Jelenca mestni občini za vodinaro in kuluk v znesku L 1400 se proglasi za neizterljiv, ker je občina zaznamovana pri finančni direkiji komaj na devetem mestu. Glede na pomanjkanje bencina za škoflji avto se sklene preureditev avtomobila na pogon z ogljem. Francu Jermanu se na prošnjo odda v zakup občinsko zemljišče na Florjanovem trgu proti zakupnini L 20 ter se mu izda odobrenje za postavitev ograje v skladu z novim regulacijskim načrtom. Ker je dovr-

»Koncert narodov na Dunaju. Dunajsko Združenje inozemskih novinarjev je priredilo te dni »Festkonzert der Nationen«, na katerem so nastopili pevke in pevci iz Hrvaške (Anica Jelačić), Slovaške (Marija Fedorova), Bolgarije (Todor Mazarov), Finske (Lea Pittie) in Italije (Alda Noni). Madžare je predstavil na tem koncertu skladatelj Lehar kot dirigent.

nad 3 mesece stare, letos rojene otroke. Cepilni morajo biti tudi otroci, ki so bili doslej iz kakršnega koli vzroka opravičeni cepljenju. O uspešnem cepljenju dobe starši uradno potrdilo, ki ga je treba dobro shraniti. Če ne prej, bo to dokazilo morali predložiti pri vpisu otroka v šolo. Starši onih otrok, ki bi neopravičeno ne pustili otrok cepiti, bodo po zakonu občutno kaznovani. Kdaj naj starši pripeljejo sedaj cepljene otroke na pregled, je razvidno iz lepakov, ki so nalepljeni na občinskih razpisnih deskah, na cerkvenih vratih, na živilskih trgih itd.

Vse odjemalce elektrike opozarja ravnateljstvo ljubljanske mestne elektrarne, naj ne nasedajo sleparjem, ki se izdajajo za uslužbence mestne elektrarne pri prihajanju odmontirati električne števec v stanovanju in stopnišča. Vsak uslužbenec mestne elektrarne ima službeno legitimacijo, s katero se mora legitimirati na željo stranke. Ker je bilo v zadnjem času že nekaj takih tatvin, naj stranke tudi svoje uslužbence opozore, naj nikogar ne puščajo k električnemu števcu, če nima službene legitimacije mestne elektrarne.

Med mlade umetnike se uvršča Janez Varl, učenec Hinka Smrekarja. Znanost izveščanje kaže posebno že v akvarelih, ki jih lahko pogledate v Novi založbi. Cene so skromne, saj stremelčemu slikarju bi bilo ustreženo že, če mu omogočijo, da si nakupi vsaj nekaj potrebnega materiala za slikanje. Kupcu ne bo žal ne danes, še manj pa pozneje, če odkupi od njega kako malenkost.

Javno predavanje s skioptičnimi slikami. Drevi ob 18. uri bo v mali filharmonični dvorani predaval Karel Mahkota o temi »60 let šole Glasbene Maticice«. Predavanje bodo spremljale številne skioptične slike, med njimi precej slik iz stare, potresne Ljubljane, dalje slike znamenitih naših skladateljev, olinčih učiteljev in učencev matične šole. Predavanje je uvod v propagandni teden, ki ga bo priredila Glasbena Matica pod naslovom »Učite se glasbe« ob priliki 60letnice obstoja šole Glasbene Maticice. Vstop k predavanju je prost.

Nesreče. Pred tovarno Indus na Sv. Petra cesti je avtomobil podrl 35letnega železniškega kurjaka Ivana Tomca, ki se je pri padcu potkolil po glavi. Tramvaj je na Celovški cesti podrl 4letno hič krojača Anico Žužkovo. Dekle se je z drugimi otroki lovilo v bližini tramvajске proge in prihajajočega voza do zadnjega trenutka ni opazila. K sreči je tramvaj deklico samo odbil, a kljub temu je dobila na glavi hudo rano. Na stopnicah je padla in si zlomila levoico 52letna vdova po učitelju Fideriki Grajanova iz Ljubljane. Z bosimi nogami je stopil v pepel, v katerem je bila še žerjavica, 3letni sin delavca Karel Prosen iz št. Vida pri Stični in se močno opeknil po desni nogi. Padajoče drevo je opazilo 19letno hčerko uslužbenca cestne železnice Ano Cmarovo iz Ljubljane in ji zlomilo levoico. Desno nogo si je zlomil Ladislav Završek, posestnikov sin iz Šmarja. Ponesrečenci so zdravi v ljubljanski splošni bolnišnici.

Šop ključev je bil najden v Zvezdi. Lastnik jih dobi na policiji v sobi dežurnega uradnika.

Iz Novega mesta

u— Delo občinskega podpornega odbora. Na svoji zadnji seji je občinski podporni odbor po sklepanju o raznih upravnih zadevah ugodil številnim prošnjam za podporo ter razdelil skupno med revne Novomeščane 3000 lir v živilskih bonih.

Živilski trg. Lepo vreme je ponovno privabilo na novomeški živilski trg večje število kupcev in prodajalcev, ki so pa v glavnem zalozili trg s semen. Novost na trgu je odredba, po kateri so morale danes prodajalke imeti na svojem blagu označene cene, kar je vsaj prvi dan povzročilo okoliškim prodajalkam še dokaj pregledav.

Gradnja sadne sušilnice. Ze dolga leta se je čutila v orehovski občini, ki slovi po svojih bogatih in donosnih sadovnjakih, potreba sadne sušilnice, ki bi lahko še bolj dvignila sadjarstvo v tej na predni občini. Sedaj se je občina končno odločila, da v primeru letošnjega dobrega odvetva sadnega drevoja zgradijo v Orehovičevce novo sušilnico. Načrti so že pripravljeni, razpisana pa so tudi še mizarška dela, ki se bodo oddajala to nedeljo v občinski pisarni v Orehovičih.

u— Stomatika je prevrnil. 23letni Oto je že dober znanec naših sodišč kot prevečan goljuf, ki zna s svojim odločnim nastopom in dobro namazanim jezikom pod najrazličnejšimi pretevezami izrabljati posebno od revnejših slojev denar, zaradi česar je bil že trikrat kaznovan. Vse to ga še ni spametovalo, da se ne bi lani oktobra podal v Metliko in tam nastopal kot zdravnik in pravnik ter tako navezal znanstvo z bivšim orožniškim podnadnikom Ribičem Lovrencem, ki je svojega »visokega gosta« nekaj dni gostil in mu nazadnje še »posodil« 190 lir za dobavo živil in 600 lir za rentgenjski aparat. Njegov tovariš, baje nek inženjer, pa je Ribiču pripovedoval o skorajšnji zgraditvi velike elektrarne v Metliki in mu obljubljal celo vilo. Pred malim senatom novomeškega okrožnega sodišča je Oto priznal, da si je izposodil 790 lir, vendar se je zagovarjal, da je denar pošteno vrnil svojemu tovarišu inženjerju, ki ga pa ni dalje poslal Ribiču. Senat obtožbenemu zagovoru ni verjel in ga je obsodil na štiri mesece zaporu in povrnitev denarja Ribiču.

Z Gorenjskega

Novo nemško pevsko društvo, osmo na Gorenjskem, so ustanovili v Škofji Loki. K ustanovitvi so prišli koroski pokrajinski pevski vodja Rainer, koroski željni zborovski vodja dr. Nedved in moško pevsko društvo iz Treibacha. Na kolodvoru je bil sprejem, nakar se je razvil sprevod z bramborci skozi okrašen mestna vrata. Tu je imel nagovor župan Žužek. Zvečer je bila v kinu ustanovna skupščina. Vodja glavne šole Emberger je bil izvoljen za načelnika, obratovodja Heinrichar pa za namestnika.

Gorenjski obratni zaupniki so bili sklicani k sešadanju v Zgornje Gameljne. K zborovanju je prišel tudi standarti vodja major Maier-Kaibitsch. Orisal je položaj delavstva v nemški državi. Sledila so nadaljnja predavanja.

Pri Sv. Anli pod Ljubeljem so imeli prvo javno zborovanje. Nastopil je govornik Semlak z Jesenic, ki je govoril o Adolfu Hitlerju. Pela je šolska mladina. Cilvino sta se poročila dva para in sicer Franc Meglič z Ivanko Ahadčevno in Janec Carman s Pepco Dovžanovo. Vsi so z dobrih kmetij pri Sv. Anli.

Kmetijski uradniki kranjskega okrožja so bili sklicani v Kranj, kjer jim je govoril deželni svetnik dr. Skalka o pomenu kmetijstva, zlasti v času vojne. Naglašal je odgovorni položaj in obsejni delokrog krajevnih kmetijskih uradnikov. Trgovca Steinwandter je predaval o zavarovanju zoper požar.

Kranjski bramborci so nastopili na športnem igrišču »Planinec«. K zboru so prišli vsi vodje in podvodje ednice s podporo kranjske standarte. Standarte je pregledal njen vodja Kuscher. Sledil je propagandni pohod po kranjskih ulicah.

Koroski je najboljša pokrajina v Nemčiji, zagotavlja celoviti dnevnik, ko beleži, da je pri zadnjih zbirkah za zimsko pomoč odpadlo na posameznika 184.30 pfenigov, s čimer je doseženo prvenstvo v Nemčiji.

V Velikovec je umrla dolgoletna vzgojiteljica ga. Lucija Zych, upokojena ravnateljica glavne šole. Prišla je leta 1900 v Velikovec in je dolga desetletja vodila meštansko šolo ter vzgojila več pokojnih Velikovčanov.

S Spodnje štajerske

Novi grobovi. V Ljutomeru je umrl 1. maja po daljšem bolehanju znani posestnik in gostilničar Julij Strasser. Bil je vodja podružnice gostilničarske obrti v okviru Heimabunda. Mariborski dnevnik naglašja, da je bil vedno vnet Nemec in da je svojčas pomagal ustanovitvi ljutomersko moško pevsko društvo. Zlasti je bil na glasu kot dober lovec. — V Studencih pri Mariboru je umrl 74letni upokojeni železničar Jože Perko, na Pobrežju pa 70letni upokojeni železničar Franc Jurkovič. — Na vzhodni fronti je padel Karel Kolarik, vojak pri planinskem lovskem polku. Star je bil šele 18 let in doma iz Maribora.

Borba proti raku spada med važna poglavja zdravstvene propagande v Nemčiji. V Mariboru je zbudilo dosti zanimanja predavanje o raku, ki ga je pretekle sredo imel primarij dr. Wessely iz Ptuja. Predavanje je bilo v kinu na Stolnem trgu in je predavatelj predaval tudi nekatere slike.

Novi otroški vrteci so od aprila dalje odprti v brežinskem okraju. Skrbstvo za matere in otroke v tem okraju obsega 882 oseb. Novih otroških vrtcev je pet.

V Slovenski Bistrici so v drugi polovici aprila zabeležili osem porodov, 4 smrti in 3 poroke. Poročili so se: Leo Pipenbacher in Genovefa Veršičeva, Rihard Oltzinger in Alojzija Mertunova ter Anton Blažič in Amalija Stojnkova.

Vrsta nesreč. V Slovenskih gorah je plast zemlje zasula 50letnega posestnika Alojza Drevenska. Hudo poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico. Tam se zdravita še naslednja dva poškodovana: 60letni posestnik Franc Kaiser iz Zg. Sv. Kungote je padel pod voila, ki mu je spodrsnilo. Posestnik je dobil nevarne poškodbe na glavi; 32letni delavec Janec Ferk s Pobrežja pa je padel v Mariboru z voza neke špedicijske tvalde in je obležal nezavesten z zevajočo rano na glavi.

Obmejni učitelji povabljeni v Gradec. Kakor lani, je štajerski gauleiter dr. Ueberreither tudi letos povabil celo vrsto učiteljev, ki služujejo na meji ali v drugih težavnih postojankah, naj pridejo na odhiti v Gradec, kjer se lahko oddolžijo svojim željam po duševnem življenju. Od 27. aprila dalje prihajajo povabljeni učitelji in učiteljice v Gradec, kjer so nastanjeni v mestnem mladinskem domu. Po 35 do 40 učiteljev in učiteljic je povabljenih za pet tednov. Imajo predavanja, izlete in tovariške večere ter lahko brezplačno obiskujejo gledališče, koncerte in kinematografe. Obiskujejo jih razni predstavniki, ki jim dajejo pobude za nadaljnje delo v obmejnih krajih.

POEZIJA

— Ljubček, čuj kako lepo prepeva slavo!

— Oh kaj, ljubica, mene samo moti, ker ne morem poslušati sosedovega gramofona.

SPORT

Francoski sport

v novih rokah

Ko je v Franciji prevzel oblast Pierre Laval, se je moral kot glavni komisar za ves francoski sport umakniti s svojega mesta tudi Jean Borotra, namesto njega pa je bila pooverjena ta funkcija podpolkovniku Pascotu.

Odhod Borotre ni imel prav za prav nobenega odmeva v javnosti ali pa ga je sprejela na znanje le z izrazi zadoščenja, kajti Borotra v 20 mesecih svojega poslovanja ni mogel zadovoljiti nikogar. Mož je napovedoval z mnogimi lepmi besedami velikopotezne spore in se je posebno rad kazal na novinarskih konferencah, kakor da je on pravi Mesija, ki bo spet s sportom pomladil francoski narod.

Borotra je imel kot generalni komisar za sport velika pooblastila in tudi bogate kredite — zadnji proračun je dosegel vato 1 milijarde frankov — in je sploh imel vse možnosti za udeleževanje. V resnici pa ni storil ničesar. Bil je vse premalo odločen, da bi bil dal najrazličnejšim načrtom konkretno obliko in vsa njegova teoretična razlaganja o zopetni ureditvi in pozitivni francoskega sporta so ostala prazne besede.

Nekdanji toniški mojster, ki je bil goreč zagovornik najčistejšega amaterizma, je odredil med drugim, da se mora radikalno zatreti kakršna koli oblika profesionalizma. Ta njegov ukrep, ki je ostal praktično samo mrtva črka, ni imel drugega uspeha, kakor da je povzročil v raznih organizacijah splošno zmešnjavo in razdelil sportni svet v dva tabora, ki sta napadala drug drugega.

Tako je moralo priti, da je Borotra ob sedel med dvema stoloma, ker ni mogel zadovoljiti nikogar od sportnikov, Zagovorniki čistega amaterizma so mu očitali, da ni izbral prave poti za razčiščenje razmer, pristaši profesionalnih sportov pa so kričali, da je iz svojega komisarata ustvaril zapleten birokratski aparat, ki je onemogočil vsako pravo delo na terenu. Vsi skopaj pa so bili edini v tem, da je Borotra z uvedbo slovite sportne izkaznice, ki naj bi bila prilila francoskemu sportu množice novih in mladih sil, ustvaril v sportni javnosti ozračje nezaupanja med javnimi oblastmi in sportnimi voditelji.

Po vsem tem bo torej naloga, ki čaka Borotrova naslednika Pascota zelo težka. Novi vodja francoskega sporta uživa zaradi svoje razgledanosti in avtoritete splošne simpatije v sportnih krogih in je bilo njegovo imenovanje sprejeto s splošnim odobravanjem. Preudarnejši opazovalci pa so menjaja, da je doba zadnjih 20 mesecev pokazala, da je pot od besed do dela zelo dolga in težavna, in je treba tudi pri polkovniku Pascotu počakati predvsem na dejanja. Razveseljivo je vsekakor, da je novi vrhovni voditelj sporta v Franciji zaenkrat zelo molčeč in prav za prav še ni dal nobene podrobnejše izjave, kako se misli lotiti najbolj perečih problemov.

Polkovnik Pascot se je prvič pojavil javno v svojem rodnem mestu Perpignan, kjer je govoril na kratko o tem, kako misli doseči svoje cilje v svojstvu generalnega komisarja za sport. Predvsem je Pascot naglasil, da bo poskrbel za temeljitejšo izobrazbo sportnih učiteljev in tudi za boljše sportno naobrazbo vsega učiteljsstva in bodočih vzgojiteljev sploh. V šolah namestila nova vodja uvedbi stari sistem telovadnega načrta, kajti po njegovem prehranjevalne razmere sedaj v vojni ne bi smele imeti nobenega vpliva na telesno-vzgojni sistem za šolsko mladino. V tem pogledu je Pascotov prednik Borotra storil nekaj čudnih poskusov, ki pa niso uspeli.

Splošno mnenje francoske sportne javnosti pa je, da je treba na uspehe Pascotovega dela še počakati.

Nogometaji na vseh straneh

Mednarodna nogometna tekma, ki so jo v nedeljo Nemci dobili proti Madžarom v Budimpešti, je bila res ena najlepših zadnjih let in šele sedaj smo dobili v roke obširna navdušena poročila o dramatičnem poteku tega ogorčenega dvoboja. Ker so bili nekateri odlomki te igre skoraj edinstveni, bi hoteli za naše čitatelje ponatisniti še nekaj dozdaj neobjavljenih podrobnosti.

Kakor pravijo, je bila tekma od sekunde do sekunde tako napeta, da teh 90 minut igre ne bodo pozabili tako kmalu. Po prvi polovici ni bilo morda nikogar med 40.000 gledalci, ki bi bil dajal tudi najmanjšo šanso, da bodo Nemci nadoknadili bridko razliko celih dveh golov. Toda kmalu po zopetni otvoritvi, in sicer v 14. minuti, je nastopil preokret, ki je bil najbrž odločilen za končni izid vse tekme. Nemci so dobili prisojen prosti strel, okrog 20 metrov daleč od gola. Streljal je to žogo sloviti branilec Janes in jo ob okamenelih Madžarjih spremenil v drugi nemški gol. Kakor levi so se sedaj gostje znova vrgli v borbo, izsilili šest minut pozneje izravnanje in pet minut pozneje še četrti gol in vodilni gol za svoje barve. Tik pred koncem so se morali Madžari vdati še enkrat, in tako je prišlo do onega rezultata 5:3 za Nemčijo, o katerem zdaj že več dni govori vsa nogometna srenja.

Ta budimpeštanska zmaga je imela nekaj odmeva tudi v Italiji in sicer zaradi tega, ker je nekje nedko zapisal, da nemško nogometno moštvo v svoji tekmi proti špancem v Berlinu ni bilo kaj prida. Sedaj so Nemci pokazali, kaj zmoroje zares in zato bi italijanski nogometni krogi videli zelo radi, da bi se v teku letošnje sezone prišlo do mednarodnega srečanja med Italijo in Nemčijo. Kakor pravijo, bodo o tem čisto resno razpravljali pri federaciji.

V tekмах za pokal mesta Beograda so bili zadnja sobota in nedeljo doseženi tile izidi: BSK-Cukarički 5:0, Bask-Balkan 4:0, SK 1913-Sloga 9:0, Mitlić-Vitez 1:1. V vodstvu je za zdaj SK 1913 pred BSK in Obilicem.

V Celovcu so zadnjo soboto — na nemški narodni praznik — gostovali najboljši gorenjski nogometaši v reprezentantni tekmi proti Celovcu. Čeprav Celovčani niso mogli postaviti svojih najboljših ljudi, so zmagali precej visoko s 5:2 (4:0). Gorenjsko je v tej tekmi zastopalo 6 Kranjčanov in 5 Jeseničanov, od katerih sta prišla do strelskih uspehov Janežič in Slokan. V drugi polovici so gostje dali domačinom mnogo opravka,

L'arrivo al Corpo di Spedizione Italiano in Russia — in una stazione avanzata del fronte russo — della Legione Croata — Prihod hrvatske legije na prednjo postojanko Italijanskega ekspedicijskega zbora na vzhodni fronti

Naše gledališče

DRAMA

Petek, 8. maja: zaprto.
Sobota, 9. maja: ob 17.30: Voda. Izven.
Znižane cene od 12 lir navzdol.
Nedelja, 10. maja: ob 14.: Zaljubljena žena. Izven. Znižane cene od 12 lir navzdol. Ob 17.30: Vdova Rožinka. Izven. Cene od 15 lir navzdol.

Naš domači pisatelj Jože Vombegar je orisal v svoji tridejanski veseligradi »Voda« izrez iz našega podeželskega življenja ter pokazal na izredno zabaven način zdrahe in prizadevanje vaščanov, da bi dobili vodovod. Delo je nekoliko satiričnega značaja, v njem so izvrstno karakterizirane nekatere poteze kmečkega življenja in čustvovanja. Režiser: Milan Skrbinšek.

Nova dramska premiera. Prihodnji teden bodo dali v Drami Moliérovo komedijo v petih dejanjih: »Sola za žene«, ki jo je napisal dramatik leta 1662. Igro bo režiral in insceniral inž. B. Stupica. To bo prva Stupiceva režija Moliéra na našem odru. Dejanje pokaže zmago mladosti in resnične ljubezni nad starčevsko pretkanostjo, ki se poslužuje morale kot sredstva za svojo sebičnost.

OPERA

Petek, 8. maja: ob 15.: Indija Koromandija. Mladinska predstava. Zelo znižane cene od 12 lir navzdol.
Sobota, 9. maja: ob 17.: Prijatelj Fric. Red B.

Nedelja, 10. maja: ob 14.: Prodana nevesta. Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol. Ob 17.30: Orfej in Evridika. Izven. Znižane cene od 15 lir navzdol.

Ponedeljek, 11. maja: zaprto.

Opozarjamo na popoldansko predstavo Leharjeve operete »Indija Koromandija«, ki jo bodo uprizorili po zelo znižanih cenah od 12 lir navzdol. V tej zabavni zgodbi nastopajo: vila Marljivka — Barbičeva, duh lenobe Lenigoj — B. Sanci, čevljar Kneftrač — Planecki, njegova žena — B. Stritarjeva. Jaka in Miha, čevljarstva vajenca — M. Sanci in Lipušček, Vodopivec, krčmar — Humar, Koreta — kočijaž — Simončič, Omet, zidar — Mencin, Smrčimir, kralj — Rus Evalija, njegova žena — Skeletova, Papislav in Papislav, ministra — Jelnikar, Arcon. Dirigent: R. Simoniti, režiserka: M. Slavčeva, koreograf: inž. P. Golovin, inscenator: V. Skrušny.

Pietro Mascagni: »Prijatelj Fric«. Reprija te lirčne, melodiozne opere bo izvajana v premierski zasedbi: Suza — Vidaličeva, Fric — Franc, cigan — Golobova, doktor — Popov, Haneza — Dolničar, Friderik — Kristančič, Katarina — Poličeva. Dirigent: D. Zebre, režiser: R. Primožič, zborovodja: R. Simoniti.

Kam spravljamo krompir polet?

Ko smo spomlad posadili krompir, moramo tudi prebrati ostalega, ki nam še preostaja za prehrano čez poletje. Istočasno mu potrgamo klice, da ga preveč ne izčrpavamo. Splošna navada v naših krajih je, da pustimo oz. hranimo krompir v kleti. Seveda postane sčasoma slabši in nekako olesen; trpi pa tudi dober okus.

E. Salgari:

Črni gusar

Roman

Ob desetih sta zbudila Stillerja in Katalanca ter jima povedala, da je jaguar blizu. Nato sta legla poleg gusarja, ki je spal takisto mirno, kakor bi bil v svoji kabini na »Folgoru«.

Druge polovice straže je minila mirneje od prve, čeprav sta Stiller in njegov tovariš še nekajkrat slišala jaguarjevo tuljenje v temnem gozdu.

O polnoči je vžihel mesec. Gusar, ki je bil že vstal, je dal znamenje za odhod, ker je hotel čim prej dohiti svojega smrtnega sovražnika.

Kraljica noči je v prečudni krasoti sijala z jasne neba in obilava veliki gozd s svojim srebrnim svitom. Vendar je pridralo v goščo le malo svetlobe. Toda flibustirji so naglo nadaljevali pot in premagovali oviro za oviro.

Stezo, utrto od guvernerjevih spremeljevalcev, so bili zgrešili, kar jih pa ni motilo, saj so vedeli, da vodi pot dalje na jug proti Gibraltarju. Ravnali so se po kompasu in vsak trenutek upali, da pridejo spet na pravo stezo.

Črti ure so s težavo napredovali preko velikanskih korenin, ki so pokrivala tla, preko vej in debelih ovijalk; zdajci pa je Katalanec, ki je zdaj korakal na čelu krdeca, nenadoma obstal.

»Kaj je?« je vprašal gusar zaniž.

ce, ki jih še počena.

Takšen krompir je mnogo okusnejši od tistega, ki ga imamo spravljene v kleti. Škrob ki je pretežna sestavina krompirja, se spreminja v sladkor, zato je tudi vedno bolj aladak. Se ne razkuha in je vlažen kakor sir. Čaka do pozne jeseni in je takrat izredno okusen; če ga jemo pa celega, pa je dober kakor kostanj.

Tako shranjen sicer ovne, ker izhlapeva voda, dejansko pa na teži ne izgubi kakor bi kdo menil na prvi pogled. Prednost je tudi v tem, ker ne gnije, kar je v kleti skoraj nezbežno.

Ta način spravljanja je priporočljiv tudi za nekmetijska gospodinjstva. Če ni na razpolago podstrešje, zadostujejo tudi police v shrambi ali kjer koli, samo da je razprostrt na suhem. Tako spravljene krompir je mnogo okusnejši kakor tisti, ki ga imamo v kleti.

Poudariti je treba, da se tega načina lahko vsakdo brez skrbi poslužuje, ker je preizkušen. Zlasti v Savinjski dolini shranjujejo krompir tako vsi, kmetje in drugi. V kleti pustijo samo slabega, ki so ga odbrali za živalsko krmo.

Radio Ljubljana

PETEK, 8. MAJA 1942-XX

Ob 7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Slovenska glasba; v odmoru (8.00) napoved časa. 8.15: Poročila v italijanščini. 12.15: Tercet sester Stritarjevih. 12.40: Karakteristično italijansko skupino vodi dirigent Prat. 13.00: Napoved časa; poročila v italijanščini. 13.15: Poročilo Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. 13.17: Lepe pesmi od večerj in danes; orkester vodi dirigent Petralia. 14.00: Poročila v italijanščini. 14.15: Operno glasbo izvaja radijski orkester pod vodstvom dirigenta D. M. Sijanca. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.15: Trio Emona. 17.50: Pisana glasba. 19.00: »Govorimo italijansko, prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Operetna glasba. 20.00: Napoved časa; poročila v italijanščini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenščini. 20.40: Prenos iz občinskega gledališča v Bologni: K. Jachin: Giocondo in njegov kralj.

ZAHVALA

Za vse množične pismene in ustne izraze sočustvovanja ob priliki bridke izgube naše ljubljene, nepozabne

VIDOJKE

se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo. Prav tako izrekamo našo najglobljo zahvalo vsem prijateljem in znancem, ki so jo obiskovali in tolažili v njeni težki in dolgi bolezni in jo v tako lepem številu spremili na njeni zadnji poti ter ji ob slovesu darovali toliko prekrasnih vencev in šopkov, katere je tako ljubila.

Prav posebno se zahvaljujemo g. dr. Robertu Neubauerju za izredno požrtvovalno nego ves čas trajanja njene bolezni in prizadevanje, da ji ohrani življenje, ter č. g. dr. Romanu Tomincu za tolažbo, ki ji jo je nudil ob njeni zadnji uri, nadalje častiti duhovščini in č. g. duh. svetniku Fr. Hohnjecu za vodstvo pogreba in za izraze sočustvovanja.

MARIJA ZAJEC, vdova po optiku v imenu vsega sorodstva

Sveta maša zadušnica se bo brala v soboto 9. maja ob 8. uri zjutraj v cerkvi sv. Jakoba pri glavnem oltarju.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da nas je dne 7. maja t. l. za vedno zapustil naš ljubljani mož in dobi oče, gospod

Anžič Franc

posestnik in mesarski mojster

previden s tolažili svete vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 9. maja 1942, ob 4. uri popoldne izpred mrliške veže splošne bolnice na pokopališču k Božjemu grobu v Štepanji vasi.

LJUBLJANA, dne 7. maja 1942.

Zaluzoči:

ALOJZIJA, žena — FRANC, sin in sorodstvo

Mali oglasi

Službo dobi

Seveda 1. — 60. taksa — 60. za datanje naslova ali za tifo 1. 3. —

Sob. in plesarskega pomočnika

za pohištvo s prejemnim takoj. Ferdo Tomazin, Kocje Emona 13. 5919-1

Postrežnico

pošteno stičem enkrat tedensko. Bleiweisova 46. — pritičilo levo. 5938-1

Kuharico

pridno, pošteno za vsa dela ljubiteljsko štiriletna otroka sprejem. Burger, notar, Majejska objekt 3. IV. nadst. 5910-1

Brivskega pomočnika

dobro moč sprejem takoj. Naslov v vseh posli. Jutra. 5945-1

Šivilja

za otroške obleke, čepice, perilo dobi delo na doma. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Konfekcijae« 5947-1

Krojaškega pomočnika

dobrega za velike komade izlomo takoj za stalno. Sežon Josip, Cerkljica. 5948-1

Za boljši lokal

izlomo inteligentno dekle za šank in mlajše dekle za delo v kuhinji. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Boljši lokale« 5951-1

Korespondentko

perfektno, ali korespondentka s popolnim znanjem italijanske korespondence takoj sprejem v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Perfektnae« 5956-1

Prodam

Seveda 1. — 60. taksa — 60. za datanje naslova ali za tifo 1. 3. —

Prodamo

kač, otomane, spalnico, kuhinjsko opremo, posamez ne kredence, trgovske pulje, preproge, 2 stari pišlini, otroške železne postelje, gostilniške vrtnice, usneni kovček, razne mize in drugo. Trgovina »Oglede«, Mestni trg 3. 5952-6

Grah po 9 lir

tižol za stroške 14 lir, bučnice 16 lir in mesecne jagode, ki rade te prvo leto nudi Sever & Komp. Ljubljana. 5970-6

Fotoaparat

Rolleicord popolnoma nov, Rolleikin, Proxar, Duto, rumenico prodam. Naslov v vseh posli. Jutra. 5917-6

Otroško posteljico

belo poceni prodam. Naslov v vseh posli. Jutra. 5927-6

Otroški voziček

globok prodam. Gledališka 12-IV. levo. 5935-6

Vrtno zemljo

oddam na stavbi na Ambrozevem trgu (dvorišče go stline pri Belem konjiku) 5941-6

Otroški voziček

športni dobro ohranjen prodam. Pleteršnikova 14a. 5946-6

Lovsko sobo

kompletno iz trdega lesa in manjšo salonsko garnituro krasno izdelano, primerno za grad ali dvorec in originalno perutično steno. Seveda ABC. Ljubljana. — Medvedova c. 8. poleg kn. dvorva Šiška. 5950-6

Naivež oglasov imo

»JUTRO«

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

Kupim

Seveda 1. — 60. taksa — 60. za datanje naslova ali za tifo 1. 3. —

Otroške vozičke

kupite, prodaste ali zamenjate pri tržnici Promet, — nasproti križanske cerkve, tel. 43-90. 5882-7

Pisarniško mizo

po možnosti ameriško kupim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Amerikankae« 5876-7

Vrtno stole

in mize za gostino kupim. Gost. Marinsk, Prečna ul. 5920-7

Steklenice

buteljke Bordeaux, chianti, cognac itd. kupuje — Fr. Kham, Kongresni trg 8. 5953-7

Auto, moto

Seveda 1. — 60. taksa — 60. za datanje naslova ali za tifo 1. 3. —

DKW motor

0,98 skoraj nov prodam. Ogleda se pri 1. Lovce, Celovška 93. 5952-10

Kolesa

Seveda 1. — 60. taksa — 60. za datanje naslova ali za tifo 1. 3. —

Tricikle za 950 lir

nosilnost 200 kg dobavila Specialna delavnica za tricikle, Šušteršič, Triglava 13 (Figuovec, levo dvorišče) tel. 29-27. 5954-11

Pohištvo

Seveda 1. — 60. taksa — 60. za datanje naslova ali za tifo 1. 3. —

Nov kauč

za 2 osebi (široki) prodam za 1400 lir in novo pisalno mizo gospodarsko, zelo poceni. Naslov v vseh posli. Jutra. 5960-12

Oblacila

Seveda 1. — 60. taksa — 60. za datanje naslova ali za tifo 1. 3. —

Damsko obleko

črno, novo prodam. Na ogled v modni trgovini Jos. Podkrajske, 5953-13

Kapital

Seveda 1. — 60. taksa — 60. za datanje naslova ali za tifo 1. 3. —

Knjižico

hranilnice in posojilnice na Vrhniki lir 25.000 kupim. Rudolf Zore, Ljubljana, — Gledališka ul. 12. 5955-16

Obnovite naročnino!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!

»Inserira« torej tudi VI!